

secundo salomone filiū dauid. **U**n-  
xerūt autē eū dñs in principē a sa-  
doch i pontificē. **S**editq; salomō  
super solū dñi in regem p dauid  
p̄re suo a cūctis placuit a paru-  
it illi om̄s isrl. **S**ed a vniuersi p̄n-  
cipes a potētes a cūcti filij regis  
dauid dederūt manū a subiecti fu-  
erūt salomōi regi. **M**agnificauit  
ergo dñs salomōne sup onem is-  
rahel a dedit illi gloriā regni qua-  
lem nullus habuit aū eū rex isrl.  
**I**git dauid fili⁹ ysaī regnauit sup  
vniuersū isrl a dies quib⁹ regna-  
uit sup isrl fuerunt quadraginta  
anni. **I**n hebron regnauit septēz  
ānis a in iherlā annis trigintatri-  
bus: a mortu⁹ est in senectute bō  
plen⁹ dier⁹ a diuicijs a gloria: et  
regnauit salomō fili⁹ eius p eo.  
**G**esta autē regis priora et nouis-  
sima scripta sūt in libro samuhel  
vidētis a i libro nathan p̄ph̄e at  
q; in volumine gad vidētis: vniū-  
siq; regni ei⁹ a fortitudinis a tēporū  
que transierūt sub eo siue in isrl  
siue i cūctis regnis terrarum.

**Explicit liber paralipomenon  
p̄m⁹. Incipit secūd⁹. // Ca. p̄.**

**Q**uonfortat⁹ est ergo  
salomō fili⁹ dauid  
in regno suo a dñs  
erat cū eo a magni-  
ficauit eū in excelsū  
**P**recepitq; salomō vniuerso isra-  
heli: tribumis a cēturiōib⁹ a duci-  
b⁹ et iudicib⁹ om̄s isrl a p̄ncipi-  
bus familiar⁹: et abijt cū vniuer-  
sa multitudine in excelsū gaba-  
on. vbi erat tabnaculum federis

dñi qd fecit moyses famul⁹ dei in  
solitudine. **A**rcham autē dei addu-  
xerat dauid de carithiarim i lo-  
cum quē prepauerat ei a vbi fixe-  
rat illi tabernaculū: hoc est i iheru-  
salē. **A**ltareq; eneū qd fabricatus  
fueāt beselehel fili⁹ vri filij yr vbi  
erat corā tabernaculo domi qd et  
requisiuit salomon a om̄s ecclia.  
**A**scēditq; salomō ad altare eneū  
coram tabernaculo federis domi:  
a obtulit in eo mille hostias. **E**cce  
autē in ipsa nocte apparuit ei de⁹  
dicens. **P**ostula qd vīs ut tē m̄ ti-  
bi. **D**ixitq; salomō deo. **T**u fecisti  
cū dauid patre meo misericordīā  
magnā a cōstituiisti me regē p eo.  
**N**ūc ergo dñe deus impleatur ser-  
mo tuus quē pollicitus es dauid  
p̄ri meo. **T**u enī me fecisti regem  
sup populū tuum multū: qui tam  
innumerabilis est q̄ pulvis terre.  
**D**a mihi sapientiā a intelligētīā  
ut ingrediar a egrediar corā po-  
pulo tuo. **Q**uīs enim potest hunc  
populū tuum digne qui tam grā-  
dis est indicare. **D**ixit autem de⁹  
ad salomonez. **Q**uia hoc magis  
placuit cor di tuo et non postula-  
sti diuicias a substantiāz a gloriā  
neq; anias eoz qui te oderant. **S**i  
nec dies vite plurimos petisti au-  
tem sapientiā a scienciāz ut in-  
dicare possis populū meum super  
quē cōstitui te regē: sapientiā a sci-  
entia data sūt tibi. **D**iuicias autē  
a substantiāz a gloriā dabo tibi  
ita ut nullus in regib⁹ nec ante te  
nec post te fuerit similis tui. **V**eit  
ergo salomō ab excelsū gabaon  
in iherusalē coram tabernaculo fe-  
deris et regnauit super israhel.



**C**ōgregauitq; sibi currus et equi  
tes et facti sūt ei mille quadringē  
ti currus et duodecim milia equitū  
et fecit eos eēi vrbib⁹ quadriga  
rū et cū rege in iherlīm. **P**rebuitq;  
rex argentū et aux⁹ in iherusalē q̄  
si lapides et cedros quasi ficomo  
ros que nascunt in campestrib⁹  
multitudine magna. **A**d ducebā  
tur autē ei equi de egipto de chya a  
negotiatorib⁹ regis qui ibant et  
emebāt pretio quadrigā equorū  
secentis argēteis et equū centum  
quingenta. **S**imilit̄ de vniuersis re  
gis cethreorū et a regib⁹ sūrie  
emptio celebrabat. **Ca. ij.**

**E**cceuit autē salomon edifi  
care domū nomini domi et  
palatiū sibi. **E**t numerauit septua  
gintamilia viroz portatiū hūme  
ris et octogintamilia qui cederent  
lapides in montib⁹. **p**reposito sq;  
eorū triamilia sercētōs. **M**isitq; ad  
hirā regē tyri dicens. **S**icut egisti  
cū dauid p̄re meo et misisti ei lig  
cedrina ut edificaret sibi domū in  
qua et habitauit. sic fac meū ut  
edificet domū noi dñi dei mei et cō  
secrez eā ad adolendū incensū co  
raz illo et fumiganda aromata et  
ad p̄posicōem panū sempiternā  
et ad holocaustomata mātē et ves  
pe. sabbatisq; et neomenijs et sol  
lēmītatib⁹ dñi dei nrī in sempiternū  
que mādāta sūt israeli. **D**omus  
enī quā edificare cupio magna ē  
**M**agn⁹ est enī deus noster super  
ōnes deos. **Q**uis ḡ potest p̄ualere  
ut edificei ei dignā domū. **S**i celū  
et celi celorū cape eū nequeūt: quā  
tus ego sū ut possim edificare ei do  
mū. **S**ed ad hoc tñ ut adoleat in

CCXX  
censū coraz illo. **M**itte igit̄ in viz  
eruditū qui nouit opari i auro  
et argento ere et ferro purpura  
cocino et iacinto et qui sciat scul  
pere celaturas cū hīs artificibus  
quos mecū habeo in iudea et in  
iherusalez quos preparauit dauid  
pater meus. **S**ed et ligna cedrina  
mitte mihi et artheutina et pīnea  
de libano. **S**cio enī q̄ fui tñ no  
uerint cedere ligna de libano. **E**t  
erūt serui mei cū seruis tuis ut pa  
rentur mihi ligna phuria. **D**om⁹  
enī quā cupio edificare magna  
est nimis et indita. **P**reterea ope  
rarijs q̄ cesuri sūt ligna seruis tu  
is dato i cibaria tritici choros vi  
ginti milia et ordeī choros totidem  
**O**leiq; sata vigintimilia. **D**ixit ac  
hirā rex tyri p litteras q̄s misit  
salomoni. **Q**uia dilexit dñs pplm  
suū. idcirco te regnare fecit sup eū  
**E**t addidit dicens. **B**ñdīctus dñs  
deus israel qui fecit celū et terraz  
qui dedit dauid regi filiū sapien  
tē et eruditū et sensatū atq; prudē  
tem ut edificaret domū dño et pa  
latiū sibi. **M**isi ḡ tibi viz pruden  
tē et scientissimū: hirā patrē meū  
filiū mulieris de filiab⁹ dan cui⁹  
pat̄ fuit tyrius qui nouit opera  
ri in auro et argento. ere et ferro et  
marmore et lignis in purpuraq;  
et iacinto et bistino et cocino et q̄  
sciat celare oēm sculpturā et adin  
uenire prudēt quodcuq; in ope  
necessariū est cū artificib⁹ tuis et  
cū artificib⁹ dñi mei dauid p̄ris  
tui. **T**riticū ḡ et ordeū et oleū et vi  
nū que pollicitus es dñe mi mitte  
fuis tuis. **N**os autē cedem⁹ ligna  
de libano q̄t necessaria habueris



800  
et applicabim⁹ ea ratib⁹ p mare in  
iope. tuū autē erit trāsferre ea in  
iherlm. Numerauit igit salomon  
oēs viros p̄selitos qui erāt i ter  
ra isrl post d̄numeracōez quam  
d̄mūerauit p̄ ei⁹: et inuenti sūt cē  
tū quinq̄ginta milia et tria milia  
sexcēti. Fecitq; ex eis septuaginta  
milia q̄ humeris onera portarent  
et odoginta milia q̄ lapides de mō  
tib⁹ cederent. tria autē milia et sex  
cētos p̄positos op̄ez ppli. **Ca. iij.**

**E**t cepit salomō edificare do  
mū d̄ni in iherlm i mōte mo  
ria qui demonstrat⁹ fuerat dauid  
p̄ ei⁹: in loco quē parauerat da  
uid in area ornani iebusei. Cepit  
autē edificare mense secūdo anno  
quarto regni sui. Et hec sūt fūda  
menta q̄ iecit salomon ut edifica  
ret domū dei: longitudis: cubitos  
in mensurā p̄ma sexaginta. latitu  
dimis: cubitos viginti. Porticum  
vero ante frontē que tēdebatur in  
longū iux̄ mensuraz latitudinis  
dom⁹: cubitorū viginti. Porro al  
titudo cētum viginti cubitorū erat.  
Et deaurauit eam intrinsec⁹ au  
ro mūdissio. Domūq; maiorez te  
xit tabulis ligneis abiegnis et la  
minas auri obrizi affixit p totū.  
Sculpsitq; in ea palmas et q̄si ca  
tenulas semuicē cōplectētes. Stē  
uitq; pauimentū tēpli p̄cōfissio  
marmore: de core multo. Porro au  
tū erat p̄batissimū de cuius lami  
nis texit domum et trates ei⁹ et po  
stes et parietes et ostia et celauit  
cherubi in pietib⁹. Fecitq; domū  
sanctificatorū lōgitudinem iux̄ta  
latitudinē dom⁹ cubitorū viginti:  
et latitudiez similē viginti cubito

tū. Et lamis aureis texit eā q̄si ta  
lentis sexcētis. sed ut dauos fecit  
aureos ita ut singuli dauū fidos  
quinq̄genos appenderēt. Cenacu  
la quoq; texit auro. Fecit etiam i  
domo sanctificatorū cherubim du  
os ope statuaio et texit eos auro.  
Ale cherubim viginti cubitis extē  
debant: ita ut vna ala hēret cubi  
tos quinq; et tangeret parietē do  
m⁹ et altera quinq; cubitos h̄ns  
alam tangēt alteri⁹ cherub. Simi  
lis cherub alteri⁹ ala q̄nq; hēbat  
cubitos et tangebāt parietē: et ala  
eius altera quinq; cubitorū: alaz  
cherub alteri⁹ cōtingebāt. Igitur  
ale vtriūsq; cherub expansē erāt  
et extēdebantur p cubitos viginti.  
Ipsi autē stabant erectis pedib⁹  
et facies eorū erant v̄se ad exte  
riorē domū. Fecitq; velum ex iacin  
tho purpura cocco et bisso et inter  
iuit ei cherubi. An fores etiaz tēpli  
duas colūnas que triginta et quī  
q; cubitos habebant altitudis.  
Porro capita eaz quinq; cubito  
rū: nec non et q̄si catenulas in ora  
culo et sup̄p̄uit eas capitib⁹ colū  
narū. Mala gnata etiā et nū q̄ ca  
tenulis interposuit. Ipsasq; co  
lūnas posuit in vestibulo templi  
vnā a dextris et alteraz a sinistris.  
Eā q̄ a dextris erat vocauit iachis  
et que ad leuam vocauit boz.

**E**citq; altare eneū. **Ca. iij.**  
viginti cubitorū lōgitudis et  
viginti cubitorū latitudis: et d̄cē cu  
bitorū altitudis. Mare ēē eneū fu  
sile d̄cē cubitis a labio vsq; ad la  
biū: rotūdū p circuitū. Quinq; cubi  
tos hēbat altitudis et fūcul⁹ trigi  
ta cubitorū abigebāt gyrū eius.



**S**imilitudo q̄ boū erat sub illud.  
**E**t decē cubitis quedā extēsecus  
celatū ē quasi duob⁹ versib⁹ aliū  
maris circuibāt. **B**oues autē erāt  
fufiles ⁊ ip̄m mare sup̄ duo decim  
boues impositū erat quoz tres re  
spiciebant ad aq̄lonē et alij tres  
ad occidentē. **P**orro tres alij meri  
diē ⁊ tres qui reliqui erāt orientē  
hñtes maē sup̄positū. **P**osteriora  
autē boū erant intēsecus sub mari  
**P**orro vastitas ei⁹ habebat men  
surā palmi ⁊ labiū illius erat q̄si  
labiū calicis vel rep̄adilili. capi  
ebatq⁹ triamilia metretas. **F**ecit  
q̄ concas decē ⁊ posuit q̄q⁹ a dex  
tris ⁊ q̄q⁹ a sinistris ut lauarēt  
in eis om̄ia que in holocaustū ob  
laturi erant. **P**orro in mari sacdo  
tes lauabanē. **F**ecit autē ⁊ cāde  
bra aurea decē scdm̄ sp̄tiē quam  
iusserat fieri et posuit ea in tēplo  
q̄q⁹ a dextris ⁊ q̄q⁹ a sinistris.  
**N**ecnō ⁊ mēsas decē ⁊ posuit eas  
in tēplo q̄q⁹ a dextris ⁊ q̄q⁹ a si  
nistris. **F**ialasq⁹ aureas centū **F**e  
cit etiā atriū sacerdotū ⁊ basilicā  
grandē ⁊ ostia in basilica q̄ terit  
ere. **P**orro mare posuit i latere dex  
tro p̄tē orientē ad meridiē. **F**ecit  
autē hirā lebetas ⁊ creagras ⁊ fia  
las ⁊ opletuit oē opus regis in do  
mo dei. hoc ē colūnas duas ⁊ epi  
stilia ⁊ capita ⁊ quasi quedā retia  
cula que capita tegerent sup̄ epi  
stilia. **M**alaginataq⁹ quādringē  
ta ⁊ retiacula duo ita ut bini ordi  
nes malagranatorū singul⁹ retia  
culis iungerent q̄ ptegerēt episti  
lia ⁊ capita colūnarū. **B**ases etiā  
fecit ⁊ concas quas sup̄posuit ba  
sibus. mare vnū. bouesq⁹ duode

CCXX  
cim sub mari ⁊ lebetas ⁊ creagras  
⁊ fialas. **O**ia vasa fecit salomoni  
hirā p̄ ei⁹ in domo dñi ex ere mū  
dissimo. **I**n regiōe iordais fudit  
ea rex i argillosa terra mē socht  
⁊ saredata. **E**āt autē multitudo va  
sorū innumerabilis ita ut ignora  
ret p̄odus eris. **F**ecitq⁹ salomon  
om̄ia vasa dom⁹ dei ⁊ altaē aureū  
⁊ mensas ⁊ sup̄ eas panes p̄posi  
tionis. **C**andelabraq⁹ cū lucernis  
suis ut lucerent añ oraculū iuxta  
ritū ex auro purissimo ⁊ florentia  
quedā ⁊ lucernas et forcipes au  
reos. **O**m̄ia de auro mūdissimo fa  
cta sūt. **T**himiamateriaq⁹ et thu  
ribula ⁊ fialas ⁊ mortaiola ex au  
ro purissimo. **E**t ostia celauit tem  
pli interioris id est i sacrasandoz  
⁊ ostia tēpli forinsecus aurea. **S**ic  
q⁹ cōpletū est omne op⁹ qd fecit  
salomon in domo dñi. **Ca. v.**

**I**ntulit igit salomon om̄ia que vo  
uerat dauid pater suus. argentū ⁊  
aurū ⁊ vniūsa vasa posuit in the  
sauris dom⁹ dñi. **P**ost que pgre  
gauit maiores natu isrl̄ ⁊ cūctos  
p̄ncipes tribuū ⁊ capita familiarū  
filijs israhel in iherlm̄ ut adduce  
rent archā federis dñi de ciuitate  
dauid q̄ ē in syon. **V**enerūt itaq⁹  
ad regē om̄es viri israhel i die sol  
lemni mensis septimi. **C**ūq⁹ venis  
sent cūcti seniorū israhel portaue  
runt leuite archā ⁊ intulerūt eaz  
⁊ oēz paraturā tabnaculi. **P**orro  
vasa sanctuarij que erāt in taber  
naculo portauerūt sacerdotes cū  
leuitis. **R**ex autē salomō ⁊ vniuer  
sus cētus israhel ⁊ om̄es q̄ fuerūt  
p̄gregati ante archā imolabant  
arietes ⁊ boues absq⁹ vllō nūero



**T**ata ei erat multitudo viduarum. Et intulerunt sacerdotes archam federis domini in locum suum. Ad oraculum templi in sanctificationibus subter alas cherubim ita ut cherubim expanderent alas suas super locum in quo posita erat archa. Ipsam archam tegerent cum vestimentis suis. Vestium autem quibus porta bat archa: quod paululum longiores erant: capita parebant ante oraculum. Si vero quis paululum fuisset extrinsecus: eos videre non poterat. Fuit itaque archa ibi usque in presentem diem. Nihilque erat aliud in archa nisi due tabule quas posuerat moyses in orebus quoniam legem dedit dominus filiis israel. Egressis autem sacerdotibus de sanctuario. Omnes ei sacerdotes qui ibi potuerant inueniri sanctificati sunt: nec adhuc in illo tempore vires et ministeriorum ordo inter eos diuisus erat. Ita leuite qui cantores et qui sub asaph erant et qui sub hemam et qui sub ydithun. filii et fratres eorum vestimenti bisseris: cymbalis et psalterijs et citharis crepabant stantes ad orientalem plagam altaris: et cum eis sacerdotes centumviginti canentes tubis. Igitur auditis per tubas et vocem et cantibus et organis et diuisi generis musicorum concinentibus et vocem in sublimem tollentibus: longe sonitus audiebatur: ita ut cum dominum laudare cepisset et diceret. Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in eternum misericordia eius: impleatur domus dei nutu: ne possent sacerdotes stare et ministrare propter caliginem. Compleuerat enim gloria domini domum dei.

**Ca. vi.**

**G**racie salomon ait. Dominus pollicitus est ut habitaret in caligine. ego autem edificavi do-

mus nomen eius ut habitaret ibi in perpetuum. Et conuertit rex faciem suam et beatus dixit vniuersae multitudi israel. Nam omnis turba stabat intus. Et ait. Benedictus dominus deus israel: quia quod locutus est dauid patri meo opere compleuit dicens. A die qua eduxi populum meum de terra egipti: non elegi civitatem de cunctis tribubus israel ut edificaretur in ea domus nomen meo: neque elegi quemquam alium vicum ut esset dux in populo meo israel. Sed elegi iherusalem ut sit nomen meum in ea et elegi dauid ut constitueret eum super populum meum israel. Cumque fuisset voluntatis dauid patris mei ut edificaret domum nomine domini dei israel: dixit dominus ad eum. Quia hec fuit voluntas tua ut edificares domum nomine meo: tene quidem fecisti huiusmodi habere voluntatem. Sed non tu edificabis mihi domum. Verumtamen filius tuus qui egredietur de lumbis tuis: ipse edificabit domum nomini meo. Compleuit ergo dominus sermonem suum quem locutus fuerat et ego sum rex pro dauid patre meo: et sedi super thronum israel sicut locutus est dominus: et edificavi domum nomini domini dei israel. et posui in ea archam in qua est pactum domini quod pepigit cum filiis israel. Stetit ergo coram altari domini ex adverso vniuersae multitudinis israel et extendit manus suas. Siquidem fecerat salomon basim eneam et posuerat eam in medio basilice: habentem quinque cubitos longitudinis et quatuor latitudinis et tres cubitos altitudinis. Stetitque super eam et deinceps flexis genibus cum vniuersa multitudi ne israel et palmis in celum levatis ait



**D**ñe de⁹ isrl nō est simil tui deus  
 in celo ⁊ in terra qui custo dis pa  
 tri ⁊ misericordiā cū suis tuis qui  
 ambulant corā te ī toto corde suo  
 q̄ p̄stitisti suo tuo dauid p̄ri meo  
 quicūq; locutus fueras ei ⁊ q̄ ore  
 p̄miseās ope cōplesti. sicut ⁊ p̄n̄s  
 tēp⁹ pbat. **N**ūc ḡ dñe de⁹ israhel  
 imple seruo tuo p̄ri meo dauid que  
 cūq; locutus es dicēs. **N**ō deficiet  
 ex te vir corā me qui sedeat super  
 thronū isrl ita tñ si custo dierint  
 filij tui vias meas ⁊ ābulauerit  
 in lege mea sicut et tu ambulasti  
 corā me. **E**t nunc dñe deus israhel  
 firme⁹ sermo tu⁹ quē locutus es  
 suo tuo dauid. **E**rgo ne credibile  
 est ut habitet de⁹ cū hominib⁹ su  
 p̄ terrā. **S**i celū et celi celoz nō te  
 capiūt. quantomagis dom⁹ ista  
 quā edificauī. **S**ed ad hoc tñ fa  
 cta est ut respicias oracōem serui  
 tui ⁊ obsecracōez ei⁹ dñe de⁹ me⁹  
 ⁊ audias p̄ces quas fudit famu  
 lus tuus corā te ut apias oculos  
 tuos sup domuz istā dieb⁹ ac no  
 dib⁹ sup locū in quo pollicitus  
 es ut inuocet nomē tuū ⁊ exaudi  
 res oracōem quā seruus tu⁹ orat  
 in eo ⁊ exaudias p̄ces famuli tui  
 ⁊ ppli tui israhel. **Q**uicūq; oraueit  
 ī loco isto. exaudi de habitaculo  
 tuo idest de cel et p̄pitare. **S**i pec  
 caueit quispiā in primū suū ⁊ iu  
 rare cōtra eū paratus venerit: seq  
 maledicto cōstrinxerit corā altari  
 ī domo ista tu audies de celo et fa  
 ties iudiciū suoz tuoz ita ut red  
 das īmquo viā suā ī caput p̄p̄rū  
 ⁊ viscēris iustū retribuēs ei s̄m  
 iustitiā suā. **S**i supatus fuerit po  
 pul⁹ tu⁹ isrl ab inimicis peccabūt

CCXX  
 em tibi ⁊ cūsi egerint peitentiā et  
 obsecrauerint nomē tuū ⁊ fuerit  
 deprecati ī loco isto tu exaudies  
 de celo ⁊ p̄pitare p̄cō ppli tui isra  
 hel ⁊ reduc eos ī terrā quā dedi  
 sti eis ⁊ patribus eoz. **S**i clauso  
 celo pluuia nō fluxeīt p̄p̄ peccata  
 populi tui ⁊ deprecati te fuerint ī lo  
 co isto ⁊ cōfessi noī tuo et uersi a  
 peccatis suis cū eos afflixeris exau  
 di de celo dñe ⁊ dimitte p̄cā suis  
 tuis ⁊ ppli tui isrl ⁊ doce eos viā  
 bonā p̄ quā ingrediant ⁊ da plu  
 uia terre quā dedisti p̄plo tuo ad  
 possidendū. **F**ames si orta fuerit  
 ī terra ⁊ pestilentia erugo et au  
 rugo ⁊ locusta ⁊ bruchus ⁊ hostes  
 vastatis regionib⁹ portas obse  
 rint ciuitatis oīs⁹ plaga ⁊ infirmitas  
 presserit si q̄s de p̄plo tuo isrl  
 fuerit deprecatus cōgnosēs plagā  
 ⁊ infirmitatē suā et expāderit ma  
 n⁹ suas ī domo hac tu exaudies  
 de celo de sblimī scilic⁹ habitacu  
 lo tuo ⁊ p̄pitare ⁊ redde vnicuiq;  
 scdm vias suas q̄s nosti eum ha  
 bere ī corde suo. **T**u em solus no  
 sti corda filioz hominū ut timeāt  
 te ⁊ ambulēt ī vijs tuis. cunctis  
 dieb⁹ quib⁹ viuūt sup fatiē terre  
 quā dedisti p̄rib⁹ nostris. **E**x nū  
 q̄ qui nō est de p̄plo tuo isrl si ve  
 nerit de tra longinq̄ p̄p̄ nomē tu  
 um magnū ⁊ p̄p̄ manū tuam ro  
 bustā ⁊ brachiū tuum extētū ⁊  
 aduāuerit ī loco isto tu exaudies  
 de celo firmissimo hitaculo tuo ⁊  
 faties cūda p̄ quib⁹ inuocauerit  
 te ille pegrin⁹ ut sciant oēs ppli  
 terre nomē tuū ⁊ timeant te sicut  
 popul⁹ tu⁹ isrl ⁊ cōgnoscant q̄a  
 nomē tuū inuocatū est sup domū



hanc quā edificauit. Si egressus fu-  
erit popul⁹ tu⁹ ad bellū cōtra adu-  
sarios suos. p viam in qua mise-  
ris eos adorabūt te cōn viam in  
q̄ ciuitas hęc est quā elegisti a do-  
m⁹ quā edificauit nomī tuo ut ex-  
audias de celo p̄ces eorū a obsec-  
cōz a vlc. scaris. Si autē peccau-  
erint tibi: neq̄ enī est homo q̄ non  
peccet: iratus fueris eis et tradi-  
deris hostib⁹ a captiuos duxerit  
eos in terrā longinquā vel certe  
q̄ inq̄ est: a cōuersi in corde suo in  
terra ad quā captiu⁹ ducti fuerāt  
egerint penitētiā a de p̄cati te fue-  
runt in terra captiuitatis sue dice-  
tes. peccauim⁹. inq̄ fecimus. inia-  
ste egim⁹: a reuersi fuerint ad te i  
toto corde suo a tota aīa sua i ter-  
ra captiuitatis sue ad quā ducti  
sunt adorabūt te cōn viam terre  
sue quā dedisti p̄rib⁹ eorū a vrbis  
quā elegisti a dom⁹ quā edificauit  
nomī tuo ut exaudias de celo h⁹  
est de firmo habitaculo tuo p̄ces  
eorū a facis iudiciū a dimittas  
populo tuo q̄uis peccato. **Tu es**  
**enī de⁹ me⁹.** **Aperiant** queso ocu-  
li tui et aures tue intente sint ad  
oracōem que fit in loco isto. **Nūc**  
igī confurge dñe de⁹ in requiem  
tuā tuā archa fortitudinis tue. **Sa-**  
**cerdotes** tui dñe de⁹ induātur sa-  
lutē a sancti tui letentur in bonis.  
**Dñe de⁹ me⁹** ne auerferis faciem  
xp̄i tui. **Memento** misericordiarū  
dauid serui tui. **Cūq̄** cōpleisset sa-  
lomō fundēs preces: ignis descen-  
dit de celo a deuauit holocausta  
a victimas et maiestas dñi imple-  
uit domū nec poterant sacerdotes  
ingredi tēplū domū eo q̄ implessz

maiestas dñi tēplū dñi. **Sed** a-  
dñes filij isrl videb ant descēdēz  
ignem a gloriāz dñi sup domū et  
corruentes p̄m in terram sup pa-  
uimentū stratū lapide adoraueit  
a laudauerūt dñm qm̄ bon⁹: qm̄  
in seculū mīa eius. **Rex** autē om-  
nis popul⁹ imolabant victimas  
corā dño. **Ca. vii:**

**M**adauit igī rex salomō ho-  
stias: boum vigintiduo mi-  
lia. arietūz centūviginti milia. Et  
dedicauit domū dei rex a vniūsus  
popul⁹. **Sacerdotes** autē stabant  
in officijs suis a leuite in organis  
carminū dñi q̄ fecit dauid rex ad  
laudandū dñm: qm̄ in seculū mi-  
sericordia ei⁹ ymnos dauid canē-  
tes p man⁹ suas. **Porro** sac̄dotes  
canebant tubis aū eos cunctusq̄  
isrl stabat. **Sācificauit** q̄ salomō  
mediū atrij ante tēplū dñi. **Obtu-**  
**lerat** enī ibi holocausta a adipēs  
pacificorū quia altare eneum qd̄  
fecerat nō poterat sustinere holo-  
causta a sacrificia a adipēs. **Fecit**  
ergo salomō sollemnitate in tēpore  
illo septē dieb⁹ a omis isrl cū eo-  
ecclia maḡ valde ab itroitu emat  
vsq̄ ad torrentēz egip̄ti. **Fecit** q̄  
die octauo collectaz eo q̄ dedical-  
set altaē septē dieb⁹ a sollemnitate  
celebrassz dieb⁹ septē. **Igr** i dievi  
cessātertia mens septim dimisit  
p̄p̄los ad tabnacula sua letantes  
atq̄ gaudentes sup bono qd̄ fecerāt  
dñs dauid a salomōi a isrl p̄p̄lo  
suo. **Cōplauit** q̄ salomō domū do-  
mī a domū regis a oīa q̄ disp̄ fue-  
rat i corde suo ut facēt i domo dñi  
a in domo sua a p̄spat⁹ ē. **Apparu-**  
**it** autem ei domus noīe et ait.



Audiui orationem tuam et elegi locum istum mihi in domum sacrificij. Si davero celum et pluvia non fluxerit et mandavero et precepit locuste ut devoret terram et misero pestilentiam in populum meum. Quia autem populus meus super quos invocatum est nomen meum deprecatus me fuerit et exquisierit faciem meam et egerit penitentiam a visceribus suis pessimis et ego exaudiam de celo et propitius ero peccatis eorum et sanabo frangentes eorum. **D**iligens mei erunt apte et aures mee erunt ad orationem eius qui in loco isto oraverit. **E**legi enim et sanctificavi locum istum ut sit nomen meum ibi in sempiternum et permaneant oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. **T**uque si ambula veris coram me sicut ambulavit david pater tuus et feceris iuxta omnia que precepi tibi et iustitias meas iudiciasque servaveris suscitabo thronum regni tui sicut pollicitus sum david patri tuo dicens. **N**on auferetur de stirpe tua vir qui non sit princeps in israel. **S**i autem ausi fueritis et dereliqueritis iustitias meas et precepta mea que proposui vobis et abeuntes servieritis dominis alienis et adoraveritis eos euellam vos de terra mea quare dabo vobis et domum hanc quare edificavi nomen meo propter faciem meam et tradam eam in parabolam et in exemplum cunctis populis et domus ista erit in proverbium in universis transeuntibus et dicent stupentes. **Q**uare fecit dominus sic terre huic et domui huic. **R**espondebuntque. **Q**uia dereliquere dominum deum patrum suorum qui eduxit eos de terra egypti et apprehenderunt deos alienos et adoraverunt eos et coheruerunt idcirco venerunt super

eos universa hec mala. **C**a. viii. **E**xpletis autem viginti annis postquam edificavit salomon domum domini et domum suam et civitates quas dederat heri salomoni edificavit et habitare ibi fecit filios israel. **A**bieruntque in emath suba et obtinuit eam et edificavit palmiram in deserto et alias civitates munitissimas edificavit in emath. **E**xtruxitque bethoron superiorem et bethoron inferiorem civitates muratas habentes portas et vedes et seces. **B**alaath etiam et omnes vites firmissimas que fuerunt salomonis cunctasque vrbes que dirigant vrbes equitum. **O**mnia que cuique voluit fecit rex salomon atque disposuit edificavit in iherusalem et in libano et in universa terra potestatis sue. **O**mnem populum qui derelictus fuerat de hetheis et amoreis et fereis et eueis et iebuseis qui non erant de stirpe israel de filiis eorum et de posteris quos non interfecerant filii israel subiungavit salomon in tributarios usque in dies hanc. **P**orro de filiis israel non posuit ut servirent opibus regis. **I**psi enim erant viri bellatores et duces primi et principes qui dirigant et equitum eius. **O**mnem autem principes exercitus regis salomonis fuerunt ducenti quinquaginta qui erudiebant populum. **F**ilia vero pharaonis transtulit de civitate david in domum quare edificaverat ei. **D**ixit enim. **N**on habitabit uxor mea in domo david regis israel eo quod sanctificata sit. quia ingressa est in eam archa domini. **T**unc obtulit salomon holocausta domino super altare domini quod extruxerat ante porticum ut per singulos dies offerret in eo



intra preceptū moysi i sabbatis  
a in kalēdis a in festis dieb⁹ ter  
p annū id ē in sollēnitāte aymo  
rū a sollēnitāte ebdomadaz a in  
sollēnitāte tabernaculoz. Et cōsti  
tuit iux dispositōez dauid patris  
sui officia sacerdotū in ministris  
suis a leuitas i ordine suo ut lau  
darēt a ministrarēt corā sacerdo  
tib⁹ iux ritū vniū cuiusq diei a ia  
mitōēs i diuisionib⁹ suis p portā a  
portā. Sic em̄ precepat dauid hō  
dei. Nec pregressi sūt de mādatīs  
regis taz sacerdotes q̄ leuite ex oī  
b⁹ que precepat. Et in custodijs  
thesaurorū oēs impēsas ppatas  
habuit salomō ex eo die quo fū  
dauid domū dñi vsq; in diē q̄ pfe  
cit eaz. Tūc abiit salomō in ašio  
gaber a in hailath ad orā maris  
rubri que est in terra edom. Misit  
ḡ ei hiram p man⁹ seruoꝝ suoz  
naues a nautas gnaros maris a  
abierunt cū seruis salomōis in  
ophir. Tulerūtq; inde quadrigē  
ta q̄nginta talenta auri a attule  
rūt ad regē salomōez. **Ca. iij.**  
**R**eginaq; saba cū audissz fa  
mā salomōis venit ut tēpta  
ret eū in enigmatib⁹ i iherlm cum  
magnis opib⁹ a camelis q̄ por ta  
bant aromata a auri plurimū gē  
masq; precōsas. Cūq; remissz ad  
salomonē locuta est ei quecuq;  
erāt in corde suo. Et exposuit ei sa  
lomō omia q̄ pposuerat nec q̄c q̄  
fuit qd nō pspiciū ei fecerit. Que  
postq; vidit sapiētiaz. s. salomōis  
a domū quā edificauerat necnō  
a cibaria mense eius a habitacu  
la seruoꝝ a officia ministroꝝ ei⁹  
a vestimēta eoꝝ: pincernasq; et

vestes eoꝝ a victimas q̄s imola  
bat i domo dñi: nō erat pre stupo  
re vltra in ea spūs. Dixitq; ad re  
gez. Verus est sermo quē audie  
raz in terra mea de virtutib⁹ et sa  
pientia tua. Nō crede bā narranti  
b⁹ donec ipsa remissz a vidissent.  
oculi mei a pbassez vir medietatē  
sapientie tue mibi fuisse narratā.  
Vidisti famā virtutib⁹ tuis. Bea  
ti viri tui et beati serui tui: hñ q̄ as  
sistunt corā te omi tepe a audiūt  
sapientiā tuā. Sit dñs de⁹ tuus  
bñdict⁹ q̄ voluit te ordiare super  
thronū suū regē dñi dei tui. Quia  
diliget de⁹ isrl a vult seruare euz i  
eternū idcirco posuit te sup euz re  
gē ut facias iudicia atq; iusticiā.  
Dedit autē regi centūvinginti talē  
ta auri a aromata multa nimis a  
gēmas p̄ciosissimas. Non fuerit  
aromata talia ut hec q̄ dedit regi  
na saba regi salomōi. Sz a serui  
hiram cū seruis salomōis attule  
rūt auz de ophir a ligna thijna  
a gēmas precōssimas. De q̄bus  
fecit rex de lignis scz thijmis ḡd⁹  
i domo dñi a in domo regia: citha  
rasq; et psalteria cātorib⁹. Nūq;  
visa sunt in terra iuda ligna ta  
lia. Rex autē salomō dedit regine  
saba cuncta q̄ voluit a q̄ postula  
uit a multo plura q̄ attuleāt ad  
eū. Que reūsa abiit in terrā suā cū  
seruis suis. Erat autē pond⁹ auri  
qd afferebat salomōi p singlos  
ānos sexcēta sexaginta sex talēta  
auri excepta ea sūma quaz legati  
diuersarū gentiū a negociatoēs  
afferre cōfueuerāt: oñesq; reges  
arabie a satrape terrarū q̄ pposita  
bant aurū a argentum salomōi.



**F**ecitq; igit rex salomō dūctas  
hastas aureas. de sūma sexcetoꝝ  
aureoꝝ qui in singul' hastis expē  
debāt. **T**recētaq; scuta aurea trecē  
toꝝ aureoꝝ quibz tegebātur sin  
gula scuta. **P**osuitq; ea rex in ar  
mamētario qđ eāt cōsūtū nemo ē.  
**F**ecitq; rex soliu eburneū grā de  
a vestiuit illud auro mūdissimo.  
**S**exq; gradus quibz ascēdebat  
ad soliu a scabellū aureū a brachi  
ola duo altitsec⁹ a duos leōes  
stātes in brachiola sed a alios  
duodecim leūculos stātes super  
sex grad⁹ ex vtraq; pte. **N**ō fuit  
tale soliu ī vniuersis regnis. **O**ia  
q; vasa cuius regis erāt aurea a  
vasa dom⁹ saltus libani ex auro  
purissimo. **A**rgētū em̄ in dieb⁹ il  
lis p mīhilo reputabāt. **S**iquidē  
naues regis ibāt ī tharsis cū ser  
uis hīrā semel in tribz āmis et de  
ferebāt inde auz a argētū a ebur  
a fimeas a pauos. **M**agnificat⁹  
ē igitur salomō sup omēs reges  
terre pre diuicijs a gloria. **O**ēs q;  
reges terrarū desideābāt videre fa  
ciē salomonis ut audirēt sapiē  
tiaz quā dederat de⁹ in corde ei⁹. **E**t  
deferēbāt ei munera vasa argen  
tea a aurea a vestes a arma a aro  
mata equos a mulos p singulos  
ānos. **H**abuitq; salomō quadē  
gintamilia equoꝝ in stabulis et  
curruꝝ equitūq; duodecimilia.  
**C**ōstituitq; eos in vrbibz qđ riga  
rūt a vbi eāt rex ī iherusalē. **E**xerci  
uit etiā potestātē sup cūctos reges  
a flumine eufraten vsq; ad terrā  
philistinorū a vsq; ad terminos  
egipti. **T**ātamq; copiā p̄buit ar  
gētū ī iherusalē quasi lapidū et

cediorū tāta; multitudinē velut fi  
comoz q gignūtur in cāpestrib⁹  
**A**dducebātur aut ei equi de egip  
to cūctisq; regionib⁹. **R**eliqua at  
opm salomonis prioꝝ a nouissi  
moꝝ scripta sūt in verb nathan  
pphe a in libris ahie sylonitis ī  
visioneq; addo vidētis cōn ihero  
boā filiū nabath. **R**egnauit aut  
salomō ī iherusalē sup oēm isrl  
quadēginta āmis. **D**ormiuitq; cū  
patribus suis a sepeliēūt euz ī  
ciuitate dauid regnauitq; roboā  
filius ei⁹ p eo. **C**apitulu. x.

**P**ost dñs ē at roboā ī sicē  
Illuc em̄ cūct⁹ isrl cōuene  
rat ut cōstituerēt eū regē. **Q**đ cum  
audisset iheroboā filius nabath  
q erat ī egip to fugerat q̄ppe illuc  
aī salomonē statim reuersus ē.  
**V**ocauerūtq; eū et venit cū vniū  
so isrl et locuti sūt ad roboā dī  
centes. **P**ater tuus durissimo iu  
go nos pressit tu leuiora impera  
patri tuo q nob impo sūt grauez  
seruitutē a paululū de onere sble  
ua ut seruiam⁹ tibi. **Q**ui ait. **P**et⁹  
tres dies reuertimini ad me. **C**ūq;  
abisset p̄plus inijt cō filiū cū seni  
bus q steterāt corāz patre ei⁹ sa  
lomone dū adhuc vinceret dicēs  
**Q**uid datis cōsiliū ut rñdeaz popu  
lo. **Q**ui dixerūt ei. **S**i placueris po  
pulo huic a lemeris eos verb de  
mētib⁹ seruiēt tibi omni tpe. **A**t  
ille reliquit cō filiū senū a cū iuue  
nibus tractare cepit q cum eo nu  
triti fuerant a erāt ī comitatu il  
lius. **D**ixitq; ad eos. **Q**uid vob vi  
detur vel rñdere qđ deleo populo  
huic q dixit mīhi subleua iugum  
qđ impo sūt nob p̄ tuus. **A**t illi



videant ut iuvenes et nutriti cum  
eo in deliciis atque dixerunt Sic lo-  
quis populo quod dixit tibi. pro tu aggrua-  
uit iugum nostrum tu sbleua et videbis  
ei. **M**imim? digit? me? grossior est  
lumbis patris mei. **P**ater me? imposuit  
vobis graue iugum et ego mai? po-  
dus apponaz. **P**ater me? cecidit  
vos flagellis. ego vero ceda? vos  
scorpionib?. **V**enit ergo iherobo-  
am et vniuersus popul? ad robo-  
am die tercio sicut precepat eis. **R**espo-  
ditq? rex duam: derelicto consilio seio-  
ru locutusq? est in? iuueniu volun-  
tate. **P**ater me? graue vob imposuit  
iugum quod ego graui? faciam. **P**ater  
me? cecidit vos flagellis. ego vero  
cedam vos scorpionib?. **E**t non ac-  
quieuit populi precibus. **E**rat enim volun-  
tatis dei ut impleret sermo eius que  
locutus fuerat per manum ahie syloi-  
tis ad iheroboam filium nabath. **P**o-  
pul? aut vniuers? rege duricia dicente  
sic locutus est ad eum. **N**on est nob pars in  
dauid neq? hereditas in filio ysai  
reuertere in tabernacula tua israel. **T**u aut  
pascere domum tuam dauid. **E**t abiit is-  
rahel in tabernacula sua. **S**uper filios  
aut israel qui habitabant in ciuitatibus in  
da: regnavit roboam. **M**isit rex robo-  
am aduram quod preerat tributis et la-  
pidauerunt eum filii israel et mortui sunt.  
**P**orro rex roboam cum festinauit  
ascendere et fugit in iherusalem. **R**eces-  
sitq? israel a domo dauid vsq? ad  
diem hanc. **F**actum est aut cum audis-  
set omnis israel quod reuersus esset ihero-  
boam: miserunt et vocauerunt eum con-  
gregato cetera et constituerunt eum regem  
super omnem israel: nec secutus est quis-  
piam domum dauid preter tribum iu-  
da solam. **C**a. xi.

**V**enit autem roboam in iherusalem  
et vocauit vniuersam domum  
iuda et beniamin centum viginti  
milia electorum atque bellantium: ut di-  
micaret contra israel et conuerteret ad  
se regnum suum. **F**actusq? est sermo  
domini ad semeiam hominem dei dicens  
**L**oquere ad roboam filium salomo-  
nis regem iuda et ad vniuersum israel:  
quod est in iuda et beniamin. **H**ec dicit  
dominus. **N**on ascendetis neq? pugni-  
tis contra fratres vestros. reuertatur vnus  
quisq? in domum suam: quia mea hec ge-  
stum est voluntate. **Q**ui cum audis-  
sent sermonem domini reuersi sunt: nec  
prexerunt contra iheroboam. **H**abita-  
uit autem roboam in iherusalem et edifi-  
cavit ciuitates muratas in iuda: re-  
truxitq? bethleem et ethaz et the-  
cue. bethsurq? et socco et odollam.  
nec non et geth et maresa et ziph. et  
aduram et lachis et asecha: sara-  
q? et abialon et hebron que erant  
in iuda et beniamin ciuitates mu-  
nitissimas. **C**umq? clausisset eas  
muris posuit in eis principes cibo-  
rumq? horrea: hoc est olei et vini.  
**S**ed et in singulis verbis fecit  
armamentaria scutorum et hasta-  
rum: firmavitq? eas summa dilige-  
tia et imperauit super iudam et be-  
niamin. **S**acerdotes autem et leuite qui  
erant in vniuerso israel. venerunt ad  
eum de cunctis sedibus suis relin-  
quentes suburbana et possessiones  
suas: et transeuntes ad iudam et  
iherusalem. eo quod abiiecisset eos ihe-  
roboam et posterum eius ne sacerdotio  
domini fungerent: qui constituit sibi sa-  
cerdotes extraneo et de omni populi  
tribub? israel quicunq? dederat cor suum



ut querent dñm deū isrl̄ venerunt  
in iherusalē ad imolandum vici-  
mas suas corā dño dō patrū suo  
cū a roboraueūt regnū iuda et  
confirmauerūt robōa filiū salomo-  
nis p̄ tres annos. Ambulaueūt  
enī in vñs dauid a salomōis an-  
nis tm̄ trib⁹. **D**uxit autē robōa  
uxorē maalath filiā iherimuth fi-  
lij dauid abiaūq; filiā heliab filij  
ysai q̄ pepit ei filios ieus a sōmo-  
riā a zoōm. **P**ost hāc q; accepit  
maachaz filiā absolōn q̄ peperit  
ei abia a abi a ziza a salomith.  
**A**mauit autē robōa maachā filiā  
absolōn sup omēs uxores suas a  
cōcubinas. **N**ā uxores decē a octo  
duxerat: cōcubinas autē sexagita  
a genuit viginti octo filios a sexa-  
ginta filias. **C**ōstituit vero in ca-  
pite abiaz filiū maacha duce⁹ su-  
p omēs fratres suos ipsū enī regē  
facere cogitabat q; sapiētior fuit  
a potētior sup omēs filios eius et  
in cūctis fimb⁹ iuda a beniamin  
a in vniuersis ciuitatib⁹ muratis.  
**P**rebuitq; eis escas plurimas et  
m̄ltas petiuit uxores. **C**api. xij.  
**Q**uq; robōa tū fuisset regnū  
robōa a confortatū dereliquit legē  
dñi a omīs isrl̄ cū eo. **A**nno autē  
quinto regni robōa ascendit sesac  
rex egipti in iherusalē q; peccauē-  
rāt dño cū mille ducētis currib⁹  
a sexagita milib⁹ equitū. **N**ec eāt  
numerus vulgi qd̄ venerat cū eo  
ex egipto libies scilicet a trogo di-  
te et ethiopes cepitq; ciuitates  
munitissimas i iuda a venit vsq;  
in iherusalē. **S**emeias at̄ ppheta  
ingressus est ad robōa a p̄ncipes  
iuda q̄ aggregati fuerāt in iherl̄m

CCXX  
fugiētes sesac dixitq; ad eos. **N**ec  
dicit dñs **V**os reliquistis me a ego  
reliqui vos in manu sesac. **C**ōster-  
natiq; p̄ncipes isrl̄ a rex dixerunt  
**I**ustus ē dñs. **C**ūq; vidisset dñs  
q; humiliati eēnt fact⁹ ē sermo do-  
mini ad semeiā dicēs **R**uia humi-  
liati sūt n̄ dispdā eos daboq; eis  
paucillū auxiliū a nō stillabit fu-  
ror meus sup iherl̄m per manū se-  
sac. **V**erūtām seruiēt ei ut sciant  
distantiā seruitutis mee et fuitu-  
tis regni terrarū. **R**ecessit itaq; se-  
sac rex egipti ab iherusalē sblatis  
thesauris dom⁹ dñi a dom⁹ regis  
oīa q̄ secum tulit a dipeos aureos  
quos fecerat salomon p̄ quib⁹ fe-  
cit rex eneas a tradidit illos p̄-  
cipib⁹ scutariorū q̄ custodiebāt  
vestibulū palaciū. **C**ūq; introiret  
rex domū dñi v̄iebāt scutarij a tol-  
lebāt eos iterūq; referebant eos  
ad armamētariū suū. **V**erūtāmē  
q̄a humiliati sūt auersa ē ab eis  
ira dñi nec delecti sūt penit⁹. **S**iqui-  
dē a in iuda inuēta sūt opa bona  
**C**onfortatus ē ergo rex robōa in  
iherusalē atq; regnauit. **Q**uadēgi-  
ta autē vnius aī erat cū regnare  
cepisset a decē a septē annis regna-  
uit in iherl̄m v̄ite quā elegit dñs  
ut confirmaret nom̄ suū ibi de cun-  
ctis tribub⁹ isrl̄. **N**omē autē m̄ris  
eius naama ammanites. **F**ecitq;  
malū a nō prepaui cor suū ut q̄-  
reret dñm. **O**pa vero robōa p̄ma  
et nouissima scripta sūt in libris  
semeie pphete a addo vidētis a di-  
ligent̄ exposita. **P**ugnauerūtq; ad  
v̄suz se robōa a iherobōa cūctis  
dieb⁹. **E**t dormiuit robōa cū patri-  
bus suis sepultusq; ē in ciuitate



dauid ⁊ regnauit abia fili⁹ ei⁹ p  
eo.

**Ca. xliij.**

**A**nno octauo decimo regis iheroboam regnauit abia super iuda. Trib⁹ annis regnauit i iherosale. nomēq; mātis ei⁹ michaia: filia uriel de gabaa erat bellu⁹ inter abia ⁊ iheroboam. Cūq; imisset abia certamen ⁊ hēret bellico fīssimos viros ⁊ electoꝝ quadraginta milia: iheroboam cōstruxit ecclia acie octoginta milia viroꝝ: q̄ et ipsi electi erant et ad bella fortissimi. Stetit ergo abia sup mōteꝝ semeron q̄ erat in ephraim: et ait. Audi iheroboam ⁊ omis isrl. Nū ignoratis q̄ dñs de⁹ isrl dederit regnum dauid sup isrl in sempiternū: ipsi ⁊ filij ei⁹ in pactū sal. Et surrexit iheroboam fili⁹ nabath: seru⁹ salomonis filij dauid: et rebellauit cōtra dñm suū. Cōgregatiq; sūt ad euz viri vanissimi ⁊ filij belia: ⁊ pualuerūt cōtra roboam filiū salomonis. Porro roboam erat rudis ⁊ corde pauid⁹: nec potuit resistē eis. Punc ergo vos dicatis q̄ resistē possitis regno dñi qd possid⁹ p filios dauid. Date tisq; grandē populi multitudinē atq; vitulos aureos quos fecit vobis iheroboam in deos. Et ciecistis sacerdotes dñi filios aaron atq; leuitas: ⁊ fecistis vobis sacerdotes sicut oēs populi terraz. Quicūq; venerit ⁊ imciauerit manū suam in thauꝝo. in bub⁹. ⁊ in arietib⁹ septē: sit sacerdos eoz q̄ nō sūt dñj. Noster autē dñs de⁹ est quē non relinqm⁹. Sacerdotesq; mīstrāt domio de filiis aaron ⁊ leuite sūt in ordie suo: holocaustaq; offerūt

dño p singulos dies: mātē ⁊ vesper ⁊ thimiamā iux legis precepta oficiū ⁊ pponūt pāes i mensa mūdisiā. Estq; apud nos candelabꝝ aureus ⁊ lucerna ei⁹ ut accēdant sēp ad respaz. Nos q̄pē custodim⁹ pcepta dñi dei nrī quē vos reliquistis. Ergo in exercitu nrō dux deus ē ⁊ sacerdotes ei⁹ q̄ dāgunt tub ⁊ resonāt cōtra vos. Filij isrl nolite pugnare cō dñj deū pīm vestroꝝ q̄ nō vobis expedit. Nec illo loquēte: iheroboam retro moliebat insidias. Cūq; ex adūsō hostium starz: ignoratē iudā suo abiebat exercitu. Respicēs q; iudas vidit instatē bellū ex adūsō ⁊ post egū clamauit ad dñm ac sacerdotes tuis canere ceperūt: oēs q; viri iuda vociferati sūt. Et illis clamantib⁹: pterruit de⁹ iheroboam ⁊ onem isrl q̄ stabat ex adūsō abia ⁊ iuda: fugerūtq; filij isrl iudā ⁊ tēdit eos de⁹ in manu eoꝝ. Percussit ergo eos abia ⁊ plus ei⁹ plaga magna ⁊ corruerūt vulnerati ex isrl: quinquaginta milia viroꝝ fortium. Dūliatiq; sūt filij isrl i tpe illo ⁊ vehemētissime ofortati filij iuda: eo q̄ sperassent in dño deo pīm suoꝝ. Persecut⁹ ē at abia fugiētē iheroboam ⁊ cepit citates ei⁹. Bethel et filias ei⁹ ⁊ iherosale cū filiabus suis. effrōq; et filias ei⁹. Nec valuit vlterē resistē iheroboam i diebz abia. Quē percussit dñs et mortu⁹ ē. Igit abia ofortō ipio suo: accepit vxores q̄tuordecim: pcreauitq; viginti duos filios ⁊ sedecim filias. Reliq; autē sermonū abia viatū q; ⁊ operū ei⁹: scripta sūt diligētissime in libro ad doꝝphē.



**D**ominavit autem abia **Ca. xiiij.**  
cum patribus suis et sepelivit  
eum in civitate david. Regnavitque  
asa filius eius pro eo. In cuius diebus  
quiescit terra annis decem. Fecit ergo  
asa quod bonum et placitum erat in con-  
spectu dei sui et subvertit altaria pe-  
regri cultus et excelsa et confregit  
statuas lucosque succidit et precepit  
iude ut queresent dominum deum patrum su-  
orum et faceret legem et universa man-  
data. Et abstulit de civitate viribus  
iuda aras et fana et regnavit in pa-  
ce. Edificavitque vires munitas in  
iuda quod quiescit erat et nulla tem-  
poribus eius bella surrexerant pacem do-  
mino largiente. Dixit autem iude. Edi-  
ficemus civitates istas et vallemus  
muris et roboremus turribus et portis  
et seris donec a bellis quiescit sint omnia  
eo quod quiescerim dominum deum patrum  
nostrorum et dederit nobis pacem pro  
gratu. Edificaverunt igitur et nullum in ex-  
terno impedimentum fuit. Habuit  
autem asa in exercitu suo portantium  
scuta et hastas de iuda trecenta mi-  
lia de beniamin vero scutarii et  
sagittarii ducenta octoginta milia.  
Omnesque isti viri fortissimi. Egressus  
est autem contra eos zara ethiops cum ex-  
ercitu suo decies centena milia et cur-  
ribus trecentis et venit usque maresa.  
Porro asa precepit obviam ei et in-  
struxit atque ad bellum in valle seph-  
ta que est iuxta maresa et invocavit  
dominum deum et ait. Domine non est apud te  
vlla distantia utrumque in paucis auxi-  
eris aut in pluribus adiuva nos do-  
mine deus noster. In te enim et in tuo  
nomine habentes fiduciam venimus contra  
hanc multitudinem. Domine deus noster  
tu es non preualeat contra te homo

**CCXX**  
Exterritus itaque dominus ethiopes contra  
asa et iuda. Fugeruntque ethiopes  
et persecutus est eos asa et populusque  
cum eo erat usque gerara. Et fuerunt  
ethiopes usque ad interneccionem quod  
domino cedente contriti sunt et exercitu il-  
li preliante. Tulerunt ergo spolia  
multa et percusserunt civitates omnes  
per circuitum gerare. Gravis quippe cum  
deus terror invaserat. Et diripue-  
runt vires et multam predam asporta-  
verunt. Sed et caulas omnium destru-  
entes. tulerunt pecorum infinitam multi-  
tudinem et camelorum reuerfi sunt  
in iherusalem. **Ca. xv.**

**A**zarias autem filius oled factus  
in se spiritu dei egressus est in oc-  
cursum asa et dixit ei. Audite me asa  
et omnis iuda et beniamin. Dominus  
vobiscum quod fuistis cum eo. Si quiesce-  
ritis eum inveniatis. Si autem derelique-  
ritis derelinquet vos. Transibunt  
autem multi dies in israel absque deo vero  
et absque sacerdote absque doctoreque  
et absque lege. Cumque reuerfi fuerint  
in angustia sua ad dominum deum israel  
et quiescerint eum reperiet eum. In tem-  
pore illo non erit pax egredienti et egredienti  
sed terrores undique in civitatibus habita-  
toribus terrarum. Pugnat enim gens  
contra gentem et civitas contra civitatem  
quod dominus perturbabit eos in omni angus-  
tia. Vos ergo confortamini et non  
dissolvant manus vestre erit enim  
merces operi vestro. Quod cum audisset  
asa verba seque prophetia azarie filii  
oled prophete confortatus est et abstulit  
ydola de omni terra iuda et de be-  
niamin et ex viribus quas ceperat  
motus ephraim et dedicavit alta-  
re domini quod erat ante portam domini et gre-  
gavitque universum iudam et beniamin



et aduenas cum eis de ephraim et  
manasse et de symeon. Plures enim  
ad eum confugerant ex israel: videntes quod  
dominus deus illius esset cum eo. Cumque venis-  
sent in iherusalem mense tertio: anno de-  
cimo quinto regni asa: imolaueunt  
domino in die illa de manubijs et pre-  
dam quam adduxerant: boues septi-  
gentos. et arietes septem milia: et in-  
trauit ex more ad corroborandum fe-  
dus: ut quererent dominum deum patrum su-  
orum in toto corde et in tota anima  
sua. Si quis autem inquit non querit do-  
minum deum israel: morietur a minimo  
usque ad maximum a viro usque ad  
mulierem. Iuraueruntque domino voce  
magna in iubilo et in clangore tu-  
be et in sonitu buccinarum omnes qui  
erant in iuda cum exsecratione. In omni  
enim corde suo iurauerunt et in tota vo-  
luntate quererent eum inuenerunt. Pre-  
stititque eis dominus requiem per circuitum  
Sed et maachab matrem asa regis ex  
augusto deposuit imperio: eo quod fecis-  
set in hunc simulachrum priapi quod  
omne contriuit et in frustra comminuens  
combussit in torrente cedron. Excel-  
sa autem derelicta sunt in israel. Attamen-  
tem asa erat perfectum cum diebus  
eius. Et quae voverat pater suus et  
ipse intulit in domum domini: argentum et  
aurum vasorumque diuersarum suppellecti-  
lem. Bellum vero non fuit usque ad tri-  
cesimum annum regni asa. **Ca. xvi.**  
**A**nno autem tricesimo sexto regni  
eius ascendit baasa rex israel in  
iudam: et muro circumdabat rama  
ut nullus tute possit egredi et ingre-  
di de regno asa. Protulit autem asa  
argentum et aurum de thesauris do-  
mini domini et de thesauris regijs: misit  
que ad benadab regem syrie qui ha-

tabat in damasco dicens. **F**edus in-  
ter me et te est. **P**aterque meus et pa-  
ter tuus habuere concordiam. Quod obre-  
misi tibi argentum et aurum: ut cup-  
to federe quod habes cum baasa rege  
israel facias eum a me recedere. Quo-  
modo benadab misit principes ex-  
ercitus suorum ad vrbes israel: qui per-  
cusserunt abio et dan et abelmaim  
et vniuersas vrbes muratas. Quod  
cum audisset baasa desinit edificare  
rama et intermisit operum suum. Porro  
asa rex assumpsit vniuersum iudam  
et tulerunt lapides de rama et lig-  
na que edificacionem praeparauerat ba-  
asa: edificauitque ex eis gabaa et  
maspha. In tempore illo venit anan-  
ias propheta ad asam regem iuda et dixit  
ei. Quia habuisti fiduciam in rege  
syrie et non in domino deo tuo: idcirco  
eualet syrie regis exercitus de ma-  
nu tua. Nonne ethiopes et libies  
multo plures erant quam drigis et equi  
bini et multitudie nimia quam in domino  
credidisses tradidit in manum tuam. Ocu-  
li enim domini conspiciunt vniuersam terram  
et probet fortitudinem hominis quod corde per-  
fecto credunt in eum. Stulte igitur egisti  
et propter hoc esse praesenti tempore aduersum te bel-  
la confugiet. Iratusque asa aduersus  
vidente iussit eum mitti in neruum. Val-  
de quippe super hoc fueat dominus indignus  
et interfecit de populo in tempore illo plu-  
rimos. Opera autem asa prima et no-  
uissima scripta sunt in libro regum  
iuda et israel. Egrotauit etiam asa  
anno tricesimonono regni sui do-  
lore pedum vehementissimo: et  
nec in infirmitate sua quesivit do-  
minum. sed magis in medicorum ar-  
te confisus est. Dormiuitque cum patribus su-  
is et mortuus est anno quadragesimo



primo regni sui et sepelierunt eum in  
sepulchro suo quod foderat sibi in ci-  
uitate dauid. Posueruntque eum super le-  
culum suum plenum aromatibus et vn-  
guentis meretricibus que erant pigmen-  
tarioz arte confecta et obusserunt su-  
per eum abiectione nimia. **Ca. xvij.**

**R**egnauit autem iosaphat filius  
eius pro eo et inualuit contra israhel.  
Constituitque militem numerosum  
in ciuitatibus iuda que erant val-  
late muris presidiaque disposuit in  
terra iuda et in ciuitatibus ephraim  
quas cepat asa patris eius. Et fuit do-  
minus cum iosaphat quod ambulauit  
in uis dauid patris sui promissis et non  
speauit in baalim sed in deo patris  
sui et prexit in preceptis illius et non  
iniquitatem peccata israhel. **C**onfirmauitque dominus  
regnum in manu eius et dedit omnes iu-  
da munera iosaphat factique sunt  
ei infinite diuitie et multa gloria.  
Cumque superisset cor eius audaciaque  
propter vias domini etiam exalta et lucos  
de iuda abstulit. Tercio autem anno  
regni sui misit de principibus suis  
benail et obdiaz et zacharia et na-  
thanael et micheam ut docerent in ci-  
uitatibus iuda cum eis leuitas se-  
meiam et nathania et zabadiam  
asahelque et semiramoth et iona-  
than adoniaque et thobia et thoba-  
doma leuitas et cum eis elisama et  
ioram sacerdotes. Docerantque po-  
pulum in iuda habentes libros legis  
domini et circuibant ciuitates vires iu-  
da atque erudiebant populum. Itaque  
factus est pavor domini super omnia regna  
terrarum que erant per gyrum iuda nec au-  
debant bellare contra iosaphat. Sed  
et philistei iosaphat munera dese-  
rebant et redigal argenti. Aratesque

abducebant pro arietum septem mi-  
lia septingentes et hircos totidem **C**  
Creuit ergo iosaphat et magnifi-  
catus est usque in sublimem atque edifica-  
uit in iuda domos ad instar tur-  
rium vrbesque muratas et multa ope-  
ra patrauit in vrbibus iuda. Viri  
que bellatores et robusti erant in ihe-  
rusalem quique iste numerus per domos  
atque familias singulorum. In iuda  
princeps exercitus ednas dux et cum  
eo robustissimorum viri trecenta milia.  
Post hunc iohanan princeps et cum  
eo ducenta octoginta milia. Post  
illumque amasias filius sechri confectus  
domino et cum eo ducenta milia viro-  
rum fortium. Dunc sequebatur robustus  
ad plia elia da et cum eo tenentium  
arcum et dapedum ducenta milia. Post  
istum etiam iosabab et cum eo centum  
octoginta milia expeditorum militum.  
Hi omnes erant ad manum regis ex-  
ceptis alijs quos posuerat in vrbi-  
bus muratis et in vniuerso iuda.  
**E**xit ergo iosaphat **Ca. xviii.**  
phat diues et inditus mul-  
tum et affinitate coniunctus est achab  
descenditque per annos ad eum in sama-  
ria. Ad cuius aduentum mactauit  
achab arietes et boues plurimos  
ipsi et populo que venerat cum eo per-  
suasitque illi ut ascenderet in ramoth  
galaad. Dixitque achab rex israhel  
ad iosaphat regem iuda. Veni me-  
cum in ramoth galaad. Cui ille res-  
pondit. Ut ego et tu sicut populus  
tuus sic et populus meus tecum  
erimus in bello. Dixit iosaphat  
ad regem israhel. Consule obse-  
cro in prophetarum sermonem domini. Con-  
gregauit igitur rex israhel prophetas que  
bringetos viros et dixit ad eos.



800  
**I**n ramoth galaad ad tellandū  
ire debem⁹ an q̄scere. **A**t illi ascē  
de inquit a tradet de⁹ in manu re  
gis. **D**ixitq; iosaphat. **N**ūq̄d nō  
est hic p̄phetes dñi ut ab illo etiā  
reḡram⁹. **E**t ait rex isrl ad iosa  
phat. **E**st vir vn⁹ a quo possum⁹  
querē dñi volūtate. s; ego odi eū  
q̄ nō p̄phetat m̄hi bonū s; malū  
ōmī tēpore. **E**st autē micheas fili⁹  
iemla. **D**ixitq; iosaphat. **N**e loq̄  
ris rex hoc modo. **V**ocauit ergo  
rex isrl vnū de eunuchis et dixit  
ei. **V**oca cito micheā filiū iemla.  
**P**orro rex isrl et iosaphat rex iu  
da: vterq; sedebāt in solio suo: re  
stiti cultu regio. **S**edebāt autē in  
area in⁹ portā samarie oēs q; p̄phe  
te vaticinabātur corā eis. **S**ede  
chias vero fili⁹ chanana fecit si  
bi cornua ferrea a ait. **H**ec diē do  
min⁹. **H**is ventilabis syriam do  
nec oterat⁹ eas. **O**ēs q; p̄phe simili  
ter p̄phetabant atq; dicebāt. **A**scē  
de in ramoth galaad a p̄sperate  
ris a tradet eos dñs in manu re  
gis. **N**unci⁹ autē q̄ ierat ad vocā  
dū micheaz ait illi. **E**n verba oīm  
p̄pharum vno ore bona regi ānū  
tiant. **Q**ueso ergo te ut a sermo  
tuus ab eis nō dissentiat loq̄ris  
q; p̄spera. **C**ui r̄ndit micheas. **V**i  
uit dñs q̄ q̄cumq; dixerit m̄hi  
deus me⁹ hoc loquar. **V**enit ergo  
ad regem. **C**ui rex ait. **M**ichea ire  
debemus in ramoth galaad ad  
telland an q̄scere. **C**ui ille r̄ndit  
**A**scendite. cūda enī p̄spera euēni  
ent a tradētur hostes in man⁹ ve  
stras. **D**ixitq; rex. **I**ter atq; iterū  
te adiuro ut m̄hi nō loq̄ris nisi  
q̄d verū est in nomie dñi. **A**t ille

ait. **V**idi vniuersū isrl disp̄sum i  
montib⁹ sicut oues absq; pasto  
re. **E**t dixit dñs. **N**on habēt isti do  
minos: r̄uertat⁹ vn⁹ q̄sq; in domū  
suam in pace. **E**t ait rex isrl ad io  
saphat. **N**onne dixi tibi q̄non p̄  
phetar⁹ iste m̄ quicq; bonū s; ea q̄  
mala sūt. **A**t ille idcirco ait audi  
te verbū domi. **V**idi dñm sedētē  
in solio suo a dñem exercitum celi  
assistētē ei a dextris a a sinistris  
a dixit dñs. **Q**uis decipiet achab  
ēgē isrl ut ascendat a corruat i ra  
moth galaad. **C**ūq; dicēt vn⁹  
hoc modo a alter alio: p̄cessit spi  
ritus a stetit corā dño a ait. **E**go  
decipiā eū. **C**ui dñs. **I**n quo inq̄t  
decipies. **A**t ille r̄ndit. **E**grediar a  
ero spūs mendax in ore oīm p̄  
phetarū eius. **D**ixitq; dñs. **D**eci  
pies a p̄ualebis egredē a fac ita  
**N**ūc igitur ecce dñs dedit spm̄ me  
daci in ore oīm p̄pharū tuorū  
dñs locut⁹ est de te mala. **A**ccessit  
autē sedechias fili⁹ chanana a p̄  
cussit michee maxillaz a ait. **P**er  
quā viam trāsiuit spūs dñi a me  
ut loqueret⁹ tibi. **D**ixitq; miche  
as. **T**u ipse videris in die illo q̄n  
ingressus fueris cubiculū de cubi  
culo ut abscondaris. **P**recepit au  
tē rex isrl dicens. **T**ollite micheā  
a ducite eū ad amon p̄ncipē ciui  
tatis a ad ioas filiū amalech et  
dicetis. **H**ec dicit rex. **M**ittite hūc  
i carcerē a date ei p̄is modicū  
a aq̄ paup̄illū donec reuertat⁹ i pace  
**D**ixitq; micheas. **S**i reūsus fueis i  
pace n̄ ē dñs locut⁹ i me. a ait **Au**  
dite oēs p̄li. **I**ḡr ascēdit rex isrl a  
iosaphat rex iuda in ramoth ga  
laad dixitq; rex isrl ad iosaphat



**M**utabo habitū et sic ad pugnam  
vadā. tu autē induē vestib⁹ tuis  
**M**utatoq; rex isrl̄ habitū veniē  
ad tellū. Rex autē sūrie p̄cepit du  
cib⁹ equitat⁹ sui dicens. **N**e pug  
netis extra minimū aut extra max  
imū nisi contē solū regem isrl̄. **I**ta  
q; cū vidissent p̄ncipes eq̄tat⁹ io  
saphat dixerūt. **R**ex isrl̄ ē iste. **E**t  
circūdeerūt eū dimicātes. **A**t ille  
clamauit ad dñm et auxiliatus ē  
ei atq; auertit eos ab illo. **C**ū em̄  
vidissent duces equitat⁹ qd nō es  
set rex isrl̄ reliquerunt euz. **A**ccidit  
autē ut vn⁹ e populo sagittaz in i  
certū iaceret et p̄citeret regem isrl̄  
int̄ ceruicē et scapulas. **A**t ille au  
rige suo ait. **C**onūte manū tuaz et  
educ me de acie qd vulneātus sū.  
**E**t finita ē pug⁹ in die illo. **P**orro  
rex isrl̄ stabat in curru suo cō sū fi  
ros vsq; ad vespaz et mortu⁹ ē occi  
dēte sole. **Ca. xix.**

**R**euersus ē autē iosaphat rex  
iuda in domū suam pacifice  
i iherl̄m. **C**ui occurrit iehu filius  
anani videns et ait ad eū. **I**mpio  
prebes auxiliū et hijs q̄ oderūt do  
minū amicitia iūgeris et idcirco  
irā q̄dēz dñi merebais si bona ope  
ra inuēta sūt in te eo qd abstuleis  
huc⁹ de terra iuda et p̄paueris  
cor tuū ut requirēs dñm deū p̄m  
tuoꝝ. **H**abitauit ergo iosaphat  
i iherl̄m. **R**urūq; egressus ē ad po  
pulu de ierusalem vsq; ad mōtem  
ephraim et reuocauit eos ad dñm  
deū p̄m suoꝝ cōstituitq; iudices  
terre in cūctis ciuitatib⁹ iuda mu  
nitis p̄ singula loca et p̄cipiēs in  
dicib⁹ videte ait qd faciatis. **N**ō  
em̄ hoīs exercetis iudiciū sed dñi

et quodcūq; iudicaueritis in vos  
redūdabit. **S**it timor dñi vobiscū  
et cū diligētia cuncta facite. **N**ō ē  
em̄ apud dñm deus n̄m iniquitas  
nec p̄sonaz acceptio nec cupido  
muner⁹. **I**n iherl̄m quoq; cōstituit  
iosaphat leuitas et sacerdotes et  
p̄ncipes familiar⁹ ex isrl̄ ut iudi  
ciū et causā dñi iudicarent habi  
tatoib⁹ ei⁹ p̄cepitq; eis dicēs. **S**ic  
agetis in timore dñi fidelit̄ et corde  
p̄fecto. **O**m̄ causā que veniet ad  
vos fratru vestroꝝ qui habitāt  
in vrbib⁹ suis. int̄ cognatōem et  
cognatōnē vbiq; questio ē de  
lege. de mādato. de cerimonijs. de  
iustificatōib⁹ cōmib⁹ oñdite eis ut non  
peccēt in dñm et ne veniat ira sup  
vos et sup fr̄es v̄ros. **S**ic ḡ agētēs  
nō peccabitis. **A**marias autē sac  
dos et p̄tifer vester in hijs q̄ ad  
tūm p̄tinēt p̄fidebit. **P**orro saba  
dias fili⁹ ismahel q̄ ē dux i domo  
iuda sup ea opa eit que ad regis  
offitiū p̄tinēt. **D**atetisq; magi  
stros leuitas et raz vobis cōforta  
m̄m et agite diligēt̄ et erit domi  
n⁹ vobiscū in totis. **Ca. xx.**

**P**ost hec congregati sunt filij  
moab et filij amon et cum eis  
de amonitis ad iosaphat ut pug  
naret cō eum. **V**enerūtq; nūcī  
et indicauerūt iosaphat dicētes.  
**V**enit cō te multitudo maḡ de  
hijs locis q̄ trans mare sūt et de  
siria et ecce cōsistūt in asafontha  
mar q̄ est engadbi. **I**osaphat at  
timore p̄terit⁹ totū se cōtulit ad  
rogand dñm et p̄dicauit ieiuniū  
vniūso iuda. **C**ōgregatusq; ē in  
bas ad deprecand dñm si et oēs de  
vrbib⁹ suis venerūt ad obsecrānd



eū. Cūq; stetit iofaphat in me-  
dio ceti iude a iherlm in domo do-  
mī ante atriū nouū ait. Dñe deus  
p̄m nostro ⁊ tu es de⁹ in celo ⁊ do-  
minaris cūctis regnis gentiū. In  
manu tua est fortitudo ⁊ potentia  
nec q̄sq; tibi potest resistere. Non  
ne tu de⁹ noster interfecisti ones  
habitatores terre hui⁹ corā pp̄lo  
tuo isrl ⁊ dedisti eam semini abē  
hā amici tui in sēpiternū. Habi-  
tauerūtq; in ea ⁊ extirperūt ī illa  
sanctuariū nomī tuo dicētes. Si  
irruerint sup nos mala. gladius  
iudicij. pestilentia ⁊ fames: stabī  
m⁹ corā domo hac ī s̄pectu tuo: ī  
qua īnuocatū est nomē tuū ⁊ da-  
mabim⁹ ad te in tribulacōib⁹ no-  
stris ⁊ exaudies saluosq; facies.  
Nūc igitur ecce filij amon et mo-  
ab ⁊ mōs seir p quos nō cōcessisti  
isrl ut tñsirent quādo egrediebā-  
tur de egypto. s; dēdāuerūt ab eis  
⁊ nō interfecerūt illos. contrariō  
agūt ⁊ nitūtur eicē nos de possesi-  
one quā tradidisti nob de⁹ nre. Er-  
go nō iudicabis eos. In nob q̄  
de nō est tanta fortitudo ut possi-  
m⁹ huic multitudini resistere q̄ irru-  
it sup nos. s; cū ignorem⁹ qd agē  
debeam⁹ hoc solū habem⁹ residuū  
ut oculos nros dirigamus ad te.  
Ois vero iuda stabat corā domi-  
no cū puulis ⁊ vxorib⁹ ⁊ liberis su-  
is. Erat autē iazibel fili⁹ zacharie  
fili⁹ banaie. fili⁹ iehiel. fili⁹ ma-  
thamie leuites de filiis asaph: su-  
p quē fact⁹ est spūs dñi in medio  
turte ⁊ ait. Attēdite omīs iuda et  
q̄ hitatis ī iherl ⁊ tu rex iofaphat  
Nec dicit dñs vob. Nolite timere:  
nec paueatis hāc multitudinē.

Nō ē ei v̄ra pug̃ s; dei. Cras descē-  
detis cōn eos. Ascēsurī enī sūt per  
cliuū nomie sis ⁊ inuenietis illos  
in fūmitate torētis q̄ est cōn soli-  
tudine iherubel. Nō enī eritis vob̄  
q̄ dimicabitis. s; tñmodo cōfidentē  
state ⁊ videbitis auxiliū dñi super  
vos. O iuda ⁊ iherlm nolite timere  
nec paueatis: cras egrediemī cō-  
tra eos et dñs erit vobiscū. Iosa-  
phat ergo ⁊ iuda ⁊ ones hitato-  
res iherlm ceciderūt p̄m in terrā co-  
rā domio ⁊ adorauerūt eū. Porro  
leuite de filiis caath ⁊ de filiis cho-  
re laudabāt dominū deū isrl voce  
magna in excelsū. Cūq; mae su-  
rexissent egredi sūt p desertū the-  
cue: p̄fectisq; eis stans iofaphat  
in medio eorū dixit. Audite me vi-  
ri iuda ⁊ ones habitatores iheru-  
salē. Credite in dño deo vestro et  
securi eritis. credite p̄ph̄is ei⁹ ⁊ cū  
cta euemēt p̄speā. Dedit cōsiliū po-  
pulo ⁊ statuit cātōres dñi ut lau-  
darēt eum in turmis suis ⁊ ante  
cederēt exercitū ac voce cōsona di-  
cerent. Confitemī domio: quoniā  
in eternū misericordia eius. Cūq;  
cepissent laudes canere vertit do-  
min⁹ insidias eorū in semetipsos  
filiorū seir amon ⁊ moab ⁊ mōtis  
seir q̄ egredi fuerāt ut pugnēt cō-  
tra iudā ⁊ percussi sunt. Nāq; filij  
amon ⁊ moab cōsurrexerūt aduer-  
sū hitatores mōtis seir ut interfi-  
cerent ⁊ delecterent eos. Cūq; hoc ope-  
re p̄petissent etiā in semetipsos  
si mutuisq; occidere vulnerib⁹. Por-  
ro iudas cū v̄issz ad spelūcā q̄ re-  
spicit solitudinē vidit paul oēs la-  
te rēgiōez plenā cadaueib⁹: nec su-  
per quēq; q̄ nec potuissz euadē.



Venit ergo iosaphat et omnes populi  
cum eo ad detrahenda spolia mortu-  
orum. inueneruntque inter cadauera  
varia; suppellectilez. vestes quoque  
et vasa pretiosissima et diripuerunt  
ita ut omnia portare non possent nec  
per tres dies spolia auferre pre-  
ter magnitudinem. Die autem quarto  
congregati sunt in valle benedictionis  
Item quoniam ibi benedixerunt domino vo-  
cauerunt locum illum vallis benedi-  
ctionis usque in presentem diem. Reuer-  
susque est omnis vir iuda et habitato-  
res iherusalem et iosaphat ante eos in  
iherusalem cum leticia magna eo quod de-  
bisset eis dominus gaudium de inimicis  
suis. Ingressique sunt in iherusalem cum  
psalterijs et citharis et tubis in do-  
minum domini. Ieruit autem paucior domini su-  
per universa regna terrarum cum audis-  
sent quod pugnasset dominus contra imi-  
cos israel. Quievitque regnum iosaphat  
et prebuit ei pacem dominus per  
circum. Regnavit igitur iosaphat  
super iudam et erat trigintaque an-  
norum cum regnare cepisset. Viginti autem  
et quinque annis regnavit in iherusalem  
et nomen matris eius azuba filia se-  
lachi. Et ambulavit in via preceptis sui  
asa nec dedimavit ab ea facies que  
placita erant coram domino. Verumtamen  
excelsa non abstulit et adhuc populi  
non direxerunt cor suum ad dominum deum  
patrem suorum. Reliqua autem gesta iosaphat  
postquam et novissimorum scripta  
sunt in libro iehu filij anani que digessit  
in libro regum israel. Post hec in iherusalem  
amicitias iosaphat rex iuda cum  
ochazia rege israel cuius opera fuerunt  
impertissima et particeps fuit ut fa-  
ceret naues que irent in tharsis: fe-  
ceruntque classes in asiongaber. Pro-

phavit autem eliezer filius dauid be-  
mases ad iosaphat dicens Quia  
habuisti sed cum ochazia percussit  
dominus opera tua contriteque sunt na-  
ves nec potuerunt ire in tharsis.

**O**mnium autem Capitulum xxi.

iosaphat cum patribus suis et  
sepultus est cum eis in civitate david.  
regnavitque ioram filius eius pro eo.  
Qui habuit fratres filios iosaphat  
azariam et iahihel et zachariam et  
azariam et michahel et saphacia.  
Omnes hi filij iosaphat regis iu-  
da. Deditque eis pater suus multa mu-  
nera argenti et auri et prelia et civi-  
tatem multissimis in iuda. reg-  
num autem tradidit ioram eo quod esset  
primogenitus. Surrexit autem ioram  
super regnum patris sui. Cumque se con-  
firmasset occidit omnes fratres suos gla-  
dio et quosdam de principibus iuda.  
Triginta duorum annorum erat ioram  
cum regnare cepisset et octo annis  
regnavit in iherusalem ambulavitque  
in viis regum israel sicut egerat domus  
achab. Filia quippe achab erat  
uxor eius. Et fecit mali in conspectu  
domini. Noluit autem dominus disperdere do-  
minum david propter pactum quod iniecit  
cum eo et quod promiserat ut daret ei lu-  
cernam et filijs eius in omni tempore. In  
diebus illis rebellavit edom ne es-  
set subditus iude et constituit sibi re-  
gem. Cumque transiret ioram cum prin-  
cipibus suis et cum equitatu qui  
erat secum surrexit nocte et percussit  
edom que se circumdederat et omnes du-  
ces equitatus eius. Attamen rebellavit  
edom ne esset sub ditione iuda us-  
que ad hanc diem. Eo tempore et lobna  
recessit ne esset sub manu illius. De-  
reliquit enim dominum deum patrem suorum



in sup a excelsa fabricatus ē in vr  
bib<sup>9</sup> iuda: a fonicari fecit hitato  
res iherlm a puaricari iudā. Alla  
te fuit aut ei littere ab helia ppha  
in quib<sup>9</sup> scrip tū eāt. **N**ec dicit do  
min<sup>9</sup> de<sup>9</sup> dauid patris tui. Quom  
am nō ābulasti in vijs iofaphae  
p<sup>9</sup>is tui a i vijs asa regis iuda. s  
in cessisti p iter regū isrl a formica  
ri fecisti iudā a habitato es iheru  
salē: pmitat<sup>9</sup> fornicatiōez domus  
achab: in sup a frēs tuos domum  
patris tui meliores te occidisti: ec  
ce dñs percutiet te plaga magna  
cū populo tuo a vxorib<sup>9</sup> a filiis tui  
is vniuersaq<sup>9</sup> substantia tua. **T**u  
autē egrotabis pessimo languoē  
vteri donec egrediant<sup>9</sup> vitalia tua  
paulatim p singulos dies. Susci  
tauit ergo dñs cōtra ioram spm  
philistinoz a arabū qui cōfines  
sunt ethiopib<sup>9</sup> a ascendeūt in ter  
rā iuda a vastauerūt eā. diripu  
eruntq<sup>9</sup> cunctas substantiā que in  
uenta est in domo regis in sup et  
filios ei<sup>9</sup> a vxores. **N**ec remansit ei  
fili<sup>9</sup> nisi io acham q<sup>9</sup> minim<sup>9</sup> nati  
erat. Et sup hec omia percussit cum  
dñs aliu languore insanabili. Cū  
q<sup>9</sup> dies succederet dies a tēpōz spa  
cia voluerent: duoz ānoz exple  
tus est circūl<sup>9</sup> a sic longa consūp  
tus tate: ita ut egeret etiā visce  
ra sua languore parit<sup>9</sup> a vita catu  
it. **M**ortuusq<sup>9</sup> est infirmitate pessi  
ma a nō fecit ei ppl<sup>9</sup> s fm morē cō  
bustionis ereqas sicut fecerāt ma  
iorib<sup>9</sup> ei<sup>9</sup>. **T**rigintaduoz ānoz fu  
it cū regre cepiss<sup>9</sup> a octo ānis reg  
uit in iherlm. **A**mbulauitq<sup>9</sup> nō re  
cte a sepeliert eū i citate dauid ve  
rūcū nī i sepulchro regū. **C**a. xxij.

**C**onstituerūt autē hitatores  
iherlm ochoziam filiū ei<sup>9</sup> mi  
nimū regē p eo. **O**ēs enī maiores  
nati qui ante eū fuerāt interfecer  
ant latrones arabum qui irru  
rāt in castra. **R**egnauitq<sup>9</sup> ochoz  
as fili<sup>9</sup> ioram regis iuda. **Q**uadē  
gintaduoz annorū erat ochoz  
as cū regnare cepiss<sup>9</sup> a vno āno  
regnavit in iherlm et nomē m<sup>9</sup>is  
ei<sup>9</sup> athalia filia amri. **S**ed a ipse in  
gressus est p vias dom<sup>9</sup> achab.  
**M**ater enī eius impulit eū ut im  
pie ageret. **F**ecit igitur malū in  
cōspēdu dñi sicut domus achab.  
**I**psi enī fuerunt ei cōfiliarij post  
mortē p<sup>9</sup>is sui in interitū eius am  
bulauitq<sup>9</sup> in cōfilijs eo<sup>9</sup>. **E**t pere  
xit cū ioram filio achab rege isrl  
in bellū cōi asabel regē syrie in ra  
moth galaad vulnerauertq<sup>9</sup> sy  
ri ioram. **Q**ui reuersus ē ut curā  
tur in iestabel. **M**ultas enim pla  
gas accepit in sup dicto certami  
ne. **I**gī ochozias fili<sup>9</sup> iorā rex iu  
da descendit ut inuideret iorāz filiū  
achab in iestabel egrotātē. **V**olū  
tatis q<sup>9</sup>pe fuit dei adū<sup>9</sup> ochozia  
ut veir<sup>9</sup> ad iorā. **E**t cū veiss<sup>9</sup> a egre  
deret cū eo adū<sup>9</sup> iehu filiū namsi  
quē vixit dñs ut delectet domum  
achab. cū g<sup>9</sup> eueret iehu domum  
achab inuēit pncipes iudā a filios  
fratrū ochozie q<sup>9</sup> ministrabāt ei a  
infectit illos. **I**pūq<sup>9</sup> p quires och  
zia cōplēdit latitātē in samaia ad  
ductūq<sup>9</sup> ad se occidit a sepeliert  
cū eo q<sup>9</sup> ess<sup>9</sup> fili<sup>9</sup> iofaphat q<sup>9</sup> q<sup>9</sup>ie  
rat dñz i toto corde suo. nec eāt vl  
tē spes aliq<sup>9</sup> ut de stirpe q<sup>9</sup>s regret  
ochozie. **S**i q<sup>9</sup>de<sup>9</sup> m<sup>9</sup> ei<sup>9</sup> athaliari  
des q<sup>9</sup> mortu<sup>9</sup> eēt fili<sup>9</sup> su<sup>9</sup>: surrexit



et interfecit oem stirpem regiaz domus ioraz. Porro iosabeth filia regis tulit ioas filium ochozie et suam ta est cum de medio filiorum regis cum interficeretur absconditus eum cum nutrice sua in cubiculo lectulorum. Iosabeth autem que absconderat eum erat filia regis ioraz vxor ioiade pontificis soror ochozie et idcirco athalia non interfecit eum. Fuit ergo cum eis in domo dei absconditus sex annis quibus regnavit athalia super terram. **Capi. xxiiij.**

**A**nno autem septimo confortatus ioiada assumpsit centuriones azariam vicem filium ieroboam et psalmi hel filium iohannan. azaria quoque filium obed. et maasiaz filium adaie. et elisaphat filium zechri et misit cum eis sedes. Qui circumuehentes iudam congregauerunt leuitas de cunctis urbibus iuda et principes familiam israel veneruntque in iherusalem. Misit ergo omnis multitudo pactum in domo dei cum rege. Dixitque ad eos ioiada Ecce filius regis regnabit sicut locutus est dominus super filios dauid. Iste est sermo quem facietis. Tertia pars vestrum qui veniunt ad sabbatum facietis domum et leuitam et ianitorum erit in portis. Tercia vero pars ad domum regis et etiam ad portam quam appellat filiam dei. Omne vero reliquum vulgus sit in atrijs domus domini nec quispiam alius ingrediat domum domini nisi sacerdotes et qui ministrant de leuitis. Ipsi tamen modo ingrediatur quia sanctificati sunt et omne reliquum vulgus obseruet custodias domini. Leuite autem circumdant regem hunc singuli arma sua et si quis alius ingressus fuerit templum interficiat. sintque eum

rege et intrante et egrediente. **F**ecerunt ergo leuite et vniuersus iuda iuxta omnia que preceperat ioiada pontifex. Et assumpserunt singuli viros qui sub se erant et vnebant per ordinem sabbati cum hijs qui impleuerant sabbatum et egressi erant. Si quidem ioiada pontifex non dimiserat abire turmas que sibi per singulas ebdomadas succedere consueuerant. Deditque ioiada sacerdos centurionibus lanceas dapesque et peltas regis dauid quas consecreauerunt in domo domini. Constituitque omnes populum tenetium pugiones a parte templi dextra usque ad partem templi sinistram. coram altari et templo per circuitum regis et eduxerunt filium regis et imposuerunt ei diadema et testimonium dederuntque in manu eius tenendam legem et constituerunt eum regem. Venitque illi ioiada pontifex et filij eius imperatoresque sunt ei atque dixerunt. Vivat rex. Quod cum audisset athalia vocem sequentium atque laudantium regem ingressa est ad populum in templum domini. Cumque vidisset regem stantem super gradum in introitu et principes turmasque circa eum. omneque populum terre gaudentem atque clangentem tubis et diuersi generis organis concinentem. vocemque laudantium scidit vestimenta sua et ait. Insuperbie. infidie. Egressus autem ioiada pontifex ad centuriones et principes exercitus dixit eis. Educite illam ex septa templi et interficiat foris gladio. Precepitque sacerdos ne occideretur in domo domini. Et imposuerunt cervicibus eius manus. Cumque intrasset portam egressum domus regis interfecerunt eam ibi. Depigit autem ioiada fides iter se vniuersumque populum et regem ut ceterum

CCXX



XXCO  
ppl's dñi. Itaq; ingressus ē oīs ppl's  
domū baal et destruxerūt eā et alta  
ria et simulachra illius offregerūt ma  
thāq; sacerdotē baal interfecerūt an  
aras. Constituit autē ioiada ppo  
sitos i domo dñi et sub manib⁹ sac  
dotū et leuitarū: q's distribuit da  
uid in domo dñi: ut offerret holo  
causta dño sic scriptum ē in lege  
moy si: i gaudio et canticis inx dis  
positōez dauid. Constituitq; ianito  
res i portis dom⁹ dñi: ut nō ingre  
deret eā immūd⁹ in oī re. Assump  
sitq; cēturiōes et fortissim⁹ viros  
ac pñcipes ppli et oē vulg⁹ terre et  
fecerūt descendere regē de domo dñi  
et introire p mediū porte supioris i  
domū regis et collocauerūt eū i so  
lio regali. Letat⁹ q; ē oīs ppl's ter  
re et vrbs q̄euit. Porro athalia i  
terfeta est gladio. **Ca. xliij.**

**S**ep̄tē ānoꝝ erat ioas cū regē  
re cepiss; et q̄draginta ānis  
reguit in iherlm. Nōmē mris eius  
sebia de bersabee. Fecitq; qd bo  
nū ē corā dño cūdis dieb⁹ ioiade  
sacerdotis. Accepit autē ei ioiada vx  
ores duas: e q̄b⁹ genuit filios et  
filias. Post q̄ placuit ioas ut in  
stauraret domū dñi: congregauitq;  
sacerdotes et leuitas et dixit eis Egre  
dimini ad citates iuda et colligite de  
vniuerso isrl pecuniā ad sartate  
da tēpli dei nostri p singulos an  
nos festinatoq; h⁹ facite. Porro le  
uite egere negligēt⁹. Vocauitq;  
rex ioiada pñcipes et dixit ei. Quae  
tibi nō fuit cure ut cogēs leuitas  
iferre de iuda et de iherl pecuniā q̄  
constituta ē a moyse suo dñi: ut in  
ferret eā oīs multitudo isrl i tab  
naculū testionij. Athalia ei in

pñstia et filij ei⁹ destruxerūt domū;  
si et de vniuersis q̄ s̄ficata fuerūt  
i tēplo dñi ornauerūt phanū baa  
li. Precepit g rex et fecerūt archas  
posuerūtq; eā inx portā dñi forise  
e⁹. Et predicatū ē in iuda et iherlm  
ut deferret singuli pciū dñi qd cō  
stituit moyses seru⁹ dei sup oēm  
isrl in deserto. Letatq; sūt cūdi pñ  
cipes et oīs ppl's: et ingressi contulerūt  
in archā dñi atq; miserūt ita ut im  
pleret. Cūq; tps eēt ut deferrent  
archā corā rege p man⁹ leuitarū  
videbāt ei multā pecuniā: ingredi  
ebat scribe regis et quē pñsacer  
dos constituerat effūdebātq; pecuniā  
q̄ erat in archa. Porro archā epor  
tabāt ad locū suū: sicq; faciebāt  
p singulos dies. Et congregata ē in  
finita pecuniā quā dederūt rex et io  
iada hñs q̄ perant opib⁹ domus  
dñi. At illi adducebāt ex ea cōsoēs  
lapidū et artifices operū singulo  
rū: ut instauraret domū domi: fa  
brosq; ferri et eris ut qd eadē ce  
perat fulciretur. Egerūtq; hñ qui  
opabant⁹ idustrie et obducebat⁹  
parietū cicatrix p manuseoꝝ: ac  
suscitauerūt domū dñi in statū p  
stinū et firmē eaz stare fecerūt. Cū  
q; cōplerent oīa opa detulerūt co  
rā rege et ioiade reliquā pte pecunie  
de qua scā sūt vasa tēpli in mīste  
riū ad holocausta: fialeq; et ceterā  
vasa aurea et argentea. Et offere  
bantur holocausta i domo dñi in  
gitez cūdis dieb⁹ ioiade. Seniit  
autē ioiada plenus dieb⁹ et mor  
tu⁹ est cum cētum triginta ess; an  
noꝝ: sepelieruntq; eum in ciuita  
te dauid cū regibus eo q̄ fecisset  
bonū cum isrl et cum domo eius.



**P**ostq̄ autē obiit ioiada ingres-  
si sunt principes iuda et adorauerunt  
regem. Qui delinquit obsequiis eo-  
rum acceperunt eis. Et dereliquerunt templum  
domini dei patrum suorum seruieruntque lucis  
et sculptilibus et facta est ira contra  
iudam et iherusalem propter hoc peccatum. Mite-  
batque eis prophetas ut reuerterentur  
ad dominum quos prestantes illi au-  
dire nolebant. Spiritus itaque dei induit  
zachariam filium ioiade sacerdotem  
et stetit in conspectu populi et dixit eis  
Hec dicit deus. Quare transgredimini  
preceptum domini quod vobis non prece-  
pit et dereliquistis dominum ut derelinqueret  
vos. Qui congregati aduersus eum mi-  
serunt lapides iuxta regis imperium  
in atrio domus domini. Et non est rector  
datus ioas rex misericordie quam  
fecerat ioiada pater illius secum sicut in-  
fecit filium eius. Qui cum moreretur  
ait. Videat dominus et requirat. Cumque  
euolutus esset annus ascendit contra  
eum exercitus syrie venitque in iudam  
et iherusalem et interfecit cunctos prin-  
ces populi atque universam preda-  
miserunt regi in damascum. Et certe  
cum per modicum remisset numerus si-  
riorum tradidit dominus manibus eorum in  
finitam multitudinem eo quod dereliquis-  
sent dominum deum patrum suorum. In ioas  
quoque ignominiosa exercitus indi-  
cia et abiectiones dimiserunt eum in la-  
guoribus magnis. Surrexerunt au-  
tem contra eum servi sui in ultione sa-  
guinis zacharie filii ioiade sacer-  
dotis et occiderunt eum in lectulo suo  
et mortuus est sepelieruntque illum in ci-  
uitate dauid sed non in sepulchris  
regum. Insidiati vero sunt ei zabath  
filius semath amarithidis et iosabab  
filius semarith moabitidis.

**P**orro filii eius ac summa pecunie que  
adunata fuerat sub eo et instaura-  
tio domus dei scripta sunt diligenti-  
us in libro regum. Regnavit autem ama-  
sias filius eius pro eo. **Ca. xxv.**

**V**iginti quoque annorum erat ama-  
sias cum regnare cepisset et vi-  
ginti novem annis regnavit in iheru-  
salem. Nomen matris eius ioiaden de ihe-  
rusalem. Fecitque bonum in conspectu do-  
mini verumtamen non in corde perfecto.  
Cumque robortum sibi videret impium  
ingulavit suos qui occiderant regem  
patrem suum. Sed filios eorum non interfecit.  
Sicut scriptum est in libro legis  
moysi ubi precepit dominus dicens. Non  
occident patres pro filiis neque filii  
pro patribus suis sed unusquisque in  
peccato suo morietur. Congregavit igitur  
amarias iudam et constituit eos per fa-  
milias tribunosque et centuriones in  
universo iuda et beniamin et re-  
mavit a viginti annis fursum inuenit  
que triginta milia iuvenum qui egrede-  
rentur ad pugnam et teneret ha-  
stam et clipeum. Mercede quoque edu-  
xit de israel centum milia robustorum ce-  
tum talentis argenti. Venit autem ho-  
mo dei ad illum et ait. Rex ne egre-  
diatur tecum exercitus israel. Non est enim  
dominus cum israel et cunctis filiis ephra-  
im. Quod si putas in robore exerci-  
tus bella consistere superari te faciet de-  
us ab hostibus. Dei quippe est et ad-  
iuvari et in fugam convertere. Dixitque  
amarias ad hominem dei. Quid ergo  
fiet de centum talentis que de di mi-  
litiis israel. Et respondit ei homo di-  
xit. Dabit dominus unde tibi dare possit  
multo hijs plura. Sepauit itaque  
amarias exercitum qui venerat ad  
eum ex ephraim ut reverteretur in locum



fuū. **A**t illi cōn in dā rebeimē iratū  
reūsi sūt i regiōez suā. Porro ama  
fiāz cōfidēt eduxit pplm suū a bñe  
i vallē salmāz p cussitq filios seir  
decē milia. Et alia decē milia viroz  
ceperūt filij iudā a ad duxerūt ad p  
ruptū cuiusdā petre p cipitauerūt  
qz eos de fumo i pcepis q vniuersi  
crepuerūt. **A**t ille exiit quē emise  
rat amafias ne secū iret ad pliaz  
diffusus ē i citatibz iudā a sama  
riavsq ad bethorō: a infectis tri  
b9 milib9 diripiuit p dā magnam  
**A**mafias qz pē cē p dumeoz et  
allatos deos filioz seir statuit il  
los i deos sibi a adorabat eos a il  
lis adolebat incensū. q obrez irat9  
dñs cōn amafiā misit ad illos p  
phāz q dicēt ei. **C**ur adoraſti dōs  
q nō literauerūt pplm suū de māu  
tua. **C**ūqz hec ille loqret iudā ei.  
**N**ū cōfiliari9 regis es. **Q**uiſce ne  
iſterficiā te. **D**eſcēdesqz ppha ſcio in  
qz q cōgitauerit dñs occidē te q  
a feciſti hō malū a inſup nō acq̃e  
uiſti cōfilio meo. **I**git amafias rex  
iudā imito pelliō cōfilio: misit ad  
ioas filiū ioachā filij iehu regez  
iſrl dicēs. **V**eni videam9 nos mu  
tuo. **A**t ille remiſit nūcios dicēs  
**C**ardu9 q ē in libano miſit ad ce  
drū libanū dicēs. **D**a filiā tuā filio  
meo vxorē. **E**t ecce teſtie q erāt in  
ſihua libanū trāſie rūt a cūleauē  
rūt carduū. **D**iſiſti p cūſſi edō: et  
idcirco erigis cor tuū in ſupbiaz.  
**S**ede i domo tua. **C**ur malū aduer  
ſum te puocas ut cadas a tu a in  
das tecū. **N**oluit audire amafias  
eo q dñi cēt volūtas ut tradētur  
in man9 hoſtiū p p deos edom. **A**f  
cēdit igit ioas rex iſrl a mutuos

sibi pbuere cōſpect9. **A**mafias autē  
rex iudā erat in bethſames iude.  
**C**orruitqz iudas corā iſrl a fugit  
in tabnacula ſua. Porro amafiaz  
regē iudā filiū ioas filij octozie  
cepit ioas rex iſrl i bethſames: a  
adduxit in iherlm: deſtruxitqz mu  
rū ei9 a porta ephēim vſq ad por  
tā anguli q d rīngētis cubitis. **Q**ē  
qz auz a argētū a vniūſa vaſa q  
reperat i domo dei a apud obede  
dom in theſauris etiā dom9 regie  
nec nō a filios obſidū reduxit in  
ſamariā. **V**ixit at amafias filius  
ioas rex iudā: poſt q mortu9 ē io  
as fili9 ioachas rex iſrl: qñ decem  
annis. **R**eliq autē ſermonū ama  
fiē pōz a nouiſſimoz ſcripta ſūt  
in libro regū iudā a iſrl. **Q**ui poſt  
qz reſeſſit a dñō tēdēerūt ei inſidi  
as in iherlm. **C**ūqz fugiſſet lachis  
miſerūt a iſterfecerūt eū ibi reportan  
tesqz ſup eqs ſepeliēūt eū cū pūbz  
ſuis i citate dauid. **C**a. xxvi.

**O**anis at ppls iudā filiū ei9  
oziaz āno 2 ſedeā cōſtituit re  
gez p amafia pte ſuo. **I**pē edifica  
uit aſilat a cōſtituit eā dīcōi iude  
poſt qz domiuit rex cū pūbz ſuis.  
**S**edeā āno 2 eāt ozias cū regre ce  
piſſet a quinqz gītaduob9 ānis reg  
uit in iherlm. **R**omē mūs ei9 iſecelia  
de iherlm. **F**ecitqz qd eāt rēm i ocu  
lis dñi iux oīa q fecerat amafias  
pē ei9 a exq̃ſiuit dñm in diebz za  
charie intelligētis a vidētis deuz.  
**C**ūqz rēqreret dñm direxit eum in  
ōmb9. **D**emqz egreſſus ē et pug  
nauit cōtra philiſtīm a deſtruxit  
murum geth. a murum i ammie.  
murumqz azoti. **E**dificauitqz opī  
ba i azoto a philiſtīm a adiunxit



eū de? cōtra philistīm a cōn ara  
bas qui hītabant in gurbāal et  
cōn āmonitas. **A**ppēdebātq; am  
monite mūera ozie a diuulgatū  
ē nomē ei? vsq; ad introitū egyp  
ti ppter crebras victorias. **E**difica  
uitq; ozias tures in iherlm super  
portaz anguli a sup portaz vallīs  
a reliq; in eodē muri latere firma  
uitq; eas. **E**xtruxitq; tures in soli  
tudine a effodit cisternas pluri  
mas eo q; hēret multa pecora taz  
in campēstrib? q; in heremi vasti  
tate. **V**ineasq; habuit a vinito  
res in montib? a in carmelo. **E**rat  
q; ppe homo agricultore dedit? sū  
it autē exercit? bellatoz eius q; p  
cedebant ad plia sū manu iehiel  
scribe. maasieq; doctoris et sū ma  
nu ananie q; erat de ducib? regis  
**V**isq; numer? pncipum p famili  
as viroz fortium duozū milium  
secentoz a sū eis vniuersus exer  
cit? trecentoz a septē milia q; nge  
tozū qui erāt apti ad bella a p re  
ge cōn adūsarios dimicabant.  
**P**rep autq; eis ozias id ē cūcto  
exercitui dipeos a hastas a gale  
as a loricas arcusq; a fūdas ad  
iatiēdos lapides a fecit in iherlm  
diuersi generis machias q; s i tur  
rib? collocauit a in āgulis muro  
rum ut mitterēt sagittas et sara  
grādia. **E**gressumq; ē nomē ei? p  
cul eo q; auxiliaret ei dñs a coro  
borass; illū. **S**ed cū roborat? esset  
eleuatū ē cor ei? in interitū suuz et  
neglexit dñm deū suū ingressusq;  
templū dñi adolere voluit incensū  
sup altare thimiamatis. **S**tatiq;  
ingressus pt? eū azarias sacerdos  
a cū eo sacerdotes dñi octuagita

CCXX  
viri fortissimi resistērūt regi atq; bi  
perūt. non ē tui officij ozia ut ad  
oleas incensū dñō s; sacerdotū h?  
ē filioz aaron qui cōsecrati sūt ad  
huiusce mōi misterii. **E**gredē de  
sāduario ne cōtempseris q; non  
reputabit tibi in glām hoc a do  
mino deo. **I**ratuq; ozias a tenēs  
in manu turibulū ut adole ret icē  
fum minabat sacerdotib? **S**tatiq;  
orta ē lepra in frōte eius corā sa  
cerdotib? in domo dñi sup altare  
thimiamatis. **C**ūq; respixisset eū  
azarias pontifex a ones reliq; sac  
dotes. vidērūt leprā in fronte ei?  
a festinato expulerūt eum. **S**z et  
ipē pterit? accelerauit egredi co  
q; fessisset ilico plagam dñi. **F**uit  
igitur ozias rex leprosus vsq; ad  
diem mortis suae a hītauit i domo  
sepata. plen? lepr? o b quā eieci?  
fueāt de domo dñi. **P**orro ioathā  
filius ei? rexit domū regis et indi  
cauit p plm terre. **R**eliq; aut sermo  
nū ozie priorz a nouissimozū scrip  
sit ysaias fili? amos p ha. domi  
uitq; ozias cū pūb? suis a sepelie  
runt eū in agro regaliū sepulcro  
rum eo q; ess; leprosus rēguitq;  
ioathā fili? ei? p eo. **C**a. xxvii.  
**I**ginti q; q; ānoz erat ioa  
thā cū rēgre cepiss; a sedēz  
annis regnavit in iherlm. nomē  
māis eius iherusa. filia sadoch. **F**e  
citq; qd rectum eāt corā dñō iux  
ōmnia q; fecerat ozias pater su? ex  
cepto q; nō est ingressus tēplū do  
mini a adhuc p pul? delinqbat  
**I**pse edificauit portaz dom? dñi  
excelsam a i muro optel mltā cō  
struxit. **V**itesq; edificauit i mōti  
b? iudā a i saltib? castellaz tures



**I**psē puguit cō n̄ regē filioꝝ am-  
mō a vicit eū. **D**ederūtq; ei filij am-  
mon in tpe illo centū talēta argē-  
ti: a decē milia choros tritici: ac to-  
tidē choros ordi. **H**ec ei prebuerūt  
filij ammon: in āno secūdo a tercio.  
**C**orroborat⁹ q; ē ioathā: eo q; di-  
rexiss; vias suas corā dñō dō suo  
Reliq; autē fmonū ioathā a oēs  
pugne ei⁹ a opa scripta sunt in li-  
bro regū isrl̄ a iuda. **V**igintiqui  
q; ānoꝝ erat cū regnare cepisset  
a sedē ānis reguit in iherlm̄. **D**or-  
miūtq; ioathan cū pūb⁹ suis: et  
sepelieūt eū in ciuitate dauid: et  
regnauit achā fili⁹ ei⁹ p eo.

**V**iginti ānoꝝ erat **Ca. xxviii.**  
Achaz cū regnare cepiss; et  
sedē ānis reguit in iherlm̄. **N**ō  
fecit rectū in cōspectu dñi sicut da-  
uid pat⁹ ei⁹. **S** abulauit in vijs re-  
gum isrl̄: insuper a statuas fudit  
baalim. **I**pse est q; adoleuit incēsu  
i valle bennō a lustrauit filios su-  
os in igne: iux̄ ritū gentiū quas i  
terfecit dñs in aduentu filioꝝ is-  
rahel. **S**acficabatq; a thimiama  
succendebat i excelsis a in collib⁹  
a sub omī ligno frondoso. **T**radi-  
ditq; eū dñs de⁹ ei⁹ in manu regis  
sirie: q; percussit eū magnāq; p̄daz  
cepit de ei⁹ impio a adduxit in da-  
mascū. **M**amib⁹q; regis isrl̄ tradi-  
tus ē a percussus plaga grādi. **P**e-  
tiditq; phacee fili⁹ romelie de iu-  
da centū viginti milia in die vno  
oēs viros bellatores: eo q; reliq̄s-  
sent dñm deū p̄m suoꝝ. **E**odē tpe  
occidit zechri vir potēs ex ephē  
im maasā filiū regis a ezriā du-  
cē dom⁹ eius: helcanāq; secūdū a  
rege. **C**eperūtq; filij isrl̄ de frīb⁹ su-

is ducēta milia mulierū pueroꝝ  
a puellarū a infinitaz p̄dā ptule-  
rūtq; eā in samariā. **E**a tēpestas  
erat ibi p̄phā dñi noīe oted quī  
egressus obuiā exercitui remeti i  
samariā dixit eis. **E**cce iratus dñs  
de⁹ patrē v̄roꝝ cō iudā: tēdidit  
eos mamib⁹ vestris a occidisti eos  
atrociter ita ut ad celū ptingeret  
v̄ra crudelitas. **I**nsup filios iudā  
a iherlm̄ vultis vob̄ subicere i ser-  
uos a ancillas: qd nequaquā factū  
op⁹ est. **P**eccastis em̄ sup hoc do-  
mino deo n̄ro. **S** audite cōsiliū  
meū et reducite captiuos q̄s ad-  
duxistis de fratrib⁹ v̄ris. q; mag-  
nus furor dñi imminet vob̄. **S**te-  
terūt itaq; viri de p̄ncipib⁹ filioꝝ  
ephrāim. azarias fili⁹ iohānan  
barachias fili⁹ mosollāoth. eze-  
chias fili⁹ sellū a amasias filius  
hadali. cō eos qui veniebāt de  
prelio a dixerūt eis: nō introduce-  
tis huc captiuos ne peccem⁹ do-  
mino. **Q**uare vultis adicere super  
peccata nostra a vetera cumulaē  
delicta. **G**rade quippe peccatū est  
a ira furoris dñi imminet sup isrl̄  
dimiserūtq; viri isrl̄ bellatores p̄-  
dam a vniuersa que ceperant co-  
rā p̄ncipibus a omī multitudine:  
steterūtq; viri quos sup memoā-  
uim⁹ a apprehendentes captiuos  
ōnesq; qui nudi erant vestierunt  
de spolijs. **C**unq; vestissent eos a  
calciassent a ēfēcissent cibo ac po-  
tu. vniessentq; ppter labores a ad-  
hibuissent eis curā: quicūq; am-  
bulare non potuerāt a erant ite-  
cillo corpore: impo fuerunt eos in  
imentis a adduxerunt ihericho ci-  
uitatē palmarū ad frēs eoꝝ ipiq;



reuerſi ſunt in ſamarīā. **T**empe il  
lo miſit rex achā ad regem aſſiri  
oꝝ poſtulans auxiliū. **V**enerunt  
qꝫ ydumei ⁊ ꝑcuſſerūt multos ex  
iuda ⁊ ceperūt predā magnā. **P**hi  
liſtīm quoqꝫ diſſuſi ſunt ꝑ vrbes  
cāpeſtres ⁊ ad meridiē iuda cepe  
runtqꝫ betſames ⁊ abilon ⁊ gadi  
roth ſocchoqꝫ ⁊ thamnā ⁊ gam  
ſo cuꝫ viculis ſuis ⁊ hītauerūt in  
eis. **D**ū ſilauerat em̄ dñs iudā ꝑ  
pter achā regem iuda eo qꝫ nu  
daſſet eū auxilio ⁊ cōtemptū ha  
buiſſet dñm adduxitqꝫ cō eum  
reglathphalaſar regez aſſiriorū  
qꝫ ⁊ afflixit eū ⁊ nullo reſiſtēte va  
ſtauit. **I**git achā ſpoliata domo  
dñi ⁊ domo regum ac ꝑncipū. de  
dit regi aſſirioꝝ mūera ⁊ tū nū ei  
ꝑſuit. **I**nſup ⁊ i tpe anguſtie ſue  
auxit cōtemptū in dñm. **I**pe ꝑ ſe  
rex achā imolauit dñs damasci  
vidimas ꝑcuſſoribꝫ ſuis ⁊ dixit.  
dñ regū ſirie auxiliā eis qꝫ ego  
placabo hoſtijs ⁊ aderūt mihi cū  
cōtrario ipi fuerūt ruine ei ⁊ vni  
uerſo iſrl. **D**ireptis itaqꝫ acham  
oibꝫ vasis domꝫ dei atqꝫ cōſtradiſ  
clauſit ianuas templi dei ⁊ fecit ſi  
bi altaria in vniuerſis angulis  
iherlīm. **I**n omibꝫ qꝫ vrbibꝫ iuda ex  
truxit aras ad cremādū thus at  
qꝫ ad iracūdiā ꝑuocauit dñm de  
um patꝝ ſuorū. **R**eliqua aut ſer  
monū eius ⁊ omiū opꝝ ſuorum  
ꝑorum ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripta ſūt  
in libro regum iuda ⁊ iſrl. **D**omi  
uitqꝫ achā cū ꝑribus ſuis ⁊ ſepe  
lierūt eum in ciuitate iheruſalem.  
**R**egꝫ enim receperāt eū in ſepulcꝫ  
regum iſrl. **R**egnauitqꝫ ezechias  
filiꝫ eiꝫ ꝑ eo. **Ca. xxx.**

**C C X X**  
**S**itur ezechias regnare cepit cuꝫ  
viginti qꝫ eet ānoꝝ ⁊ vigintio  
uem ānis regnauit in iherlīm. **R**o  
men mris eiꝫ abia filia zacharie.  
**F**ecitqꝫ qꝫ erat placitū in conſpe  
ctu dñi iuxta omia qꝫ fecerāt dauid  
pater eiꝫ. **I**pſo āno ⁊ mēſe ꝑmo  
regni ſui apuit vahas domꝫ dñi  
⁊ iſtaurauit eas adduxitqꝫ ſa  
cerdotes atqꝫ leuitas ⁊ congregauit  
eos in plateam orientālē dixitqꝫ  
ad eos. **A**udite me leuite ⁊ ſcifica  
mim mūdare domū dñi dei patrū  
nꝛoꝝ ⁊ auferte ōnez immūdiāz  
de ſāduario. **P**eccauerūt ꝑꝛes nꝛi  
⁊ fecerūt malū in conſpectu dñi dei  
nꝛi. derelinqꝫtes eū auiterunt fati  
es ſuas a tabnaculo dñi dei nꝛi et  
ꝑbuerūt doſū. clauſerūt oſtia qꝫ  
erāt i porticu ⁊ extinxerūt lucnas  
incenſūqꝫ nō adoleuerūt ⁊ holo cau  
ſta nō obtulerūt in ſāduario deo  
iſrl. **C**oncitatꝫ eſt itaqꝫ furor dñi  
ſup iudā ⁊ iherlīm tradiditqꝫ eos  
in cōmōcōem ⁊ in interitū ⁊ i ſibi  
hum ſic ipſi cernitis oculis vꝛis.  
**E**n corruerūt ꝑꝛes noſtri gladijs  
filij noſtri ⁊ filie noſtre ⁊ iuges  
captiue ducte ſūt ꝑpter hoc ſceluſ.  
**N**ūc ergo placet mihi ut ineamꝫ  
ſedꝫ cum dñō deo iſrl ⁊ auertat a  
nobis furoꝝ ire ſue. **F**ilij mei no  
lite negligere. **V**os elegit dñs ut  
ſtetis corā eo ⁊ miſtꝛetis illi cola  
tiſqꝫ eū ⁊ cremetis ei incenſū. **S**ur  
reuerūt ergo leuite maath filius  
amaſie ⁊ iohel filiꝫ azarie de filijs  
caath. **P**orro de filijs meraricis  
filiꝫ abdai ⁊ azarias filiꝫ lalabel.  
**D**e filijs autē gerſom ioha filius  
iemna ⁊ eden filiꝫ ioaha. **A**t vꝛeo  
de filijs eliaſaphā ſamria iahikel.



**D**e filiisq; asaph: zacharias et ma-  
thamias necnō de filiis hemania  
hibel et semei. **S** et de filiis ydithū  
semeias et ozihel. **C**ōgregauerūtq;  
frēs suos et s̄ificati sūt et ingressi  
sunt iux̄ mādatū regis et impiū  
dñi ut expiarent domū dei. **S**acer-  
dotesq; ingressi tēplū dñi ut s̄ifi-  
carent illud extulerūt oēm immū-  
diciā quā intro repererāt in vesti-  
bulo dom⁹ dñi: quā tulerūt leuite  
et asportauerūt ad torrentē cedrō  
foras. **C**eperūt autē p̄ma die mē-  
sis p̄mī mūdare et in die octaua  
eiusdē mensis: ingressi sunt porti-  
cū dom⁹ tēpli dñi: expiauerūtq; tē-  
plū dieb⁹ octo et in die septadecima  
mēsis eiusdē qd̄ ceperāt impleue-  
rūt. **I**ngressiq; sūt ad ezechiaz re-  
gē et dixerūt ei. **S**̄ificauim⁹ ōnes  
domū dñi et altare holocausti. va-  
saq; ei⁹ necnō et mensā p̄p̄ficiōis  
cū ōnib⁹ vasis suis: cunctaq; tēpli  
suppellectilem quā polluerat rex  
achā: in ēgno suo postq; p̄uarica-  
tus ē et ecce exposita sūt ōnia corā  
altari dñi. **C**onfurgēsq; diluculo  
ezechias rex adunauit ōnes p̄-  
cipes ciuitatis et ascendit in domū  
dñi: obtulerūtq; simul thauros  
septē et aietes septē. agnos septē et  
hi r̄cos septē. p̄ p̄dō. p̄ regno. p̄  
s̄cūario. p̄ iuda. **D**ixitq; sacerdotib⁹  
filiis aaron: ut offerret sup̄ altāe  
dñi. **M**actauerūt igit̄ thauros et  
susceperūt s̄agūmē sacerdotes et fu-  
derūt illū sup̄ altāe. **M**actauerūt ec̄  
arietes et illoꝝ sanguinē sup̄ alta-  
re fuderunt. **I**molauerūt agnos  
et fuderunt sup̄ altare sanguinem  
**A**pplicuerūt hircos p̄ peccato co-  
ram rege et vniūsa multitudine.

**I**mposuerunt manus suas super  
eos et imolauerunt illos sacerdo-  
tes: et asperserunt sanguinē eorum  
coram altari p̄ pro piaculo vniūer-  
si israhelis. **P**ro omni quippe isrl̄  
precepat rex ut holo caustum fie-  
ret pro p̄dō. **C**onstituitq; qd̄ leui-  
tas i domo dñi: cū cimbāl et psal-  
terijs et citharis: s̄m̄ dispositiōem  
dauid et gad videntis regis et na-  
than p̄ph̄e. **S**iqui dē dñi preceptū  
fuit p̄ manū p̄ph̄az ei⁹. **S**teterūt  
q; leuite tenētes organa dauid et  
sacerdotes tubas et iussit ezechi-  
as ut offerrent holocausta super  
altare. **C**ūq; offerrent holocausta  
ceperūt laudes canere dño et dan-  
gē tubis. atq; in diuersis organis q̄  
dauid rex isrl̄ repererat crepare.  
**O**i autē turba adorāte: cātores et  
hij q̄ tenebāt tubas erāt i officio  
suo: donec impleret holocaustū. **C**ū  
q; finita esset oblatiō incuruatus ē  
rex et ōnes qui erāt cū eo et odora-  
uerūt. **P**recepitq; ezechias et p̄-  
cipes leuitis ut laudaret dñm ser-  
monib⁹ dauid et asaph vidētis: q̄  
laudauerūt deū magna leticia et i-  
cruato genu adorauerūt. **E**zechi-  
as at̄ etiā hec addidit. **I**mplestis  
man⁹ v̄ras dño: accedite et offer-  
te victimas et laudes in domo dñi.  
**O**btulit ergo vniūersa multitudo  
hostias et laudes et holocausta mē-  
te deuota. **P**orro numerus holo-  
caustorum que obtulit multitu-  
do hic fuit. **T**hauros sexaginta.  
arietes centum. agnos ducentos.  
sanctificauerūtq; dño boues sexce-  
tos et oues tria milia. **S**acerdotes  
v̄ro pauci erāt nec poterāt sufficē  
ut pelles holocaustoꝝ detraxerēt



Vñ a leuite fratres eoz adiuue  
rūt eos donec impleret op⁹ a sãfi  
carentē atistites. **L**euite quippe sã  
cilioz ritu sãdificatur q̃ sacerdo  
tes. **F**uerūt ergo holocausta pluri  
ma adipēs pacifico ⁊ libamina  
holocaustoz ⁊ cōpletus ē cultus  
domus dñi letat⁹ q̃ ē ezechias ⁊  
om̃is popul⁹ eo q̃ ministeriū dñi  
eēt expletū. **D**e repēte quippe hoc  
fieri placuerat. **Ca. xxx.**

**I**stiq̃ ezechias ad om̃ē isrl̃  
⁊ iudā scripsitq̃ epl̃as ad  
ephrāim ⁊ manassen ut venirēt  
ad domū dñi i iherusalē ⁊ facerēt  
phasē dño dō isrl̃. **I**mito ergo cō  
filio regis ⁊ p̃ncipū ⁊ vniuersi ce  
tus iherl̃m decreuerūt ut facerent  
phasē mense secūdo. **N**ō em̃ occur  
rerāt facere in tēpe suo q̃ sacerdo  
tes q̃ possent sufficē sãdificati nō  
fuerāt ⁊ ppl̃s nō dum cōgregatus  
fuerat in iherl̃m. **P**lacuitq̃ fmo  
regi ⁊ om̃i multitudinē ⁊ decreuit  
ut mitterent nūcios in vniuersis  
isrl̃ de bethabee vsq̃ dan ut veni  
rēt ⁊ facerent phasē dño dō isrl̃  
in iherl̃m. **M**ulti em̃ nō fecerāt sic  
lege p̃scriptū est. **P**errexeruntq̃  
cursores cū epistolis ex regis ipe  
rio ⁊ p̃ncipum ei⁹ in vniuersis isrl̃  
⁊ iudā in iherl̃m id qd̃ rex iusserat p̃  
dicantes. **F**ilij israhel reuertimini  
ad dñm deū abrahā ⁊ ysaac ⁊ is  
rahel ⁊ reuertē ad reliquias q̃ ef  
fugerūt man⁹ regis assirioz. **N**o  
lite fieri sic p̃res vestri ⁊ fratres q̃  
recesserūt a dño dō patrū suoz  
⁊ tradidit eos in interitū ut ip̃i  
cermitis. **N**olite indurare cervices  
vestras sic patres vñ. **T**ēdite ma  
n⁹ vestras dño ⁊ venite ad sãctu

ariū eius qd̃ sãdificauit in eis  
**S**eruite dño dō patrū vestroz ⁊  
aūtetur a vob̃ ira furoris ei⁹. **S**i ei  
vos reuerfi fueritis ad dñm fr̃es  
vestri ⁊ filij hēbūt misericordiaz  
coraz dñis suis q̃ illos duxerunt  
captiuos ⁊ reuertētur i terraz h̃ac  
**D**ius em̃ ⁊ demēs ē dñs deus ve  
ster ⁊ nō aūtet faciem suā a vob̃  
si reuerfi fueritis ad eū. **I**git̃ curso  
res p̃gebant velocit̃ de ciuitate i  
ciuitatē p̃ fraz ephraim ⁊ manas  
se vsq̃ ad zabulon illis irridētibz  
⁊ subsanātibz eos. **A**ttamē qd̃ az  
viri ex aser ⁊ manasse et zabulō  
acq̃escentes cōsilio venerūt iherl̃m  
**I**n iudā ṽeo facta ē man⁹ dñi ut  
daret eis cor vnū ut facerent in x̃  
p̃ceptū regis ⁊ p̃ncipū vbum dō  
m̃ini. **C**ōgregatiq̃ sūt in iherusalē  
po puli multi ut facerēt sollemnita  
tē azimoz in mense secūdo. **E**t fue  
gētes destruxerūt altaria q̃ erant  
in iherusalē atq̃ vniuersa in q̃bz  
ydolis adolebat incensū sbuerē  
tes piccerūt torrentē cedron. **M**o  
lauerūt autē phasē quarta dēcia  
die mensis secūdi. **S**acerdotesq̃  
atq̃ leuite tādē sãdificati obtu  
lērunt holocausta in domo dñi ste  
terūtq̃ in ordine suo iux̃ dispositi  
onem ⁊ legem moỹsi hōmis dei.  
**S**acerdotes ṽeo suscipiebāt effun  
dendū sãguinē de manibz leuita  
rū eo q̃ multa turba sãdificata  
non eēt ⁊ idcirco ymolarēt leui  
te phasē h̃is q̃ nō occurrerāt sã  
dificari dño. **M**agna etiā pars  
ppl̃i de ephraim ⁊ manasse ⁊ ysa  
char ⁊ zabulon que sãdificata n̄  
fuerat comedit phasē nō iux̃ qd̃  
scriptū ē ⁊ orauit p̃ eis ezechias



dicēs. **D**ñs bon⁹ ppiciabit cūctis  
q̄ in toto corde req̄rūt dñm deum  
p̄m suoz a nō imputabit eis q̄  
mī⁹ s̄cificati sūt. Quē exaudiuīt  
dñs a placat⁹ est p̄plo. Fecerūtq̄  
filij isrl̄ qui inuēti sūt i iherl̄m sol  
lemnitatē azimoz septē dieb⁹ i le  
ticia magna laudātes dñm p̄ sin  
gulos dies: leuiteq̄ a sacerdotes p̄  
organa q̄ suo officō agrebāt. Et  
locutus est ezechias ad cor oim  
leuitaz q̄ habebāt intelligētiā bo  
naz sup dñm a comederūt septē di  
eb⁹ sollēnitatis. imolantes victi  
mas pacificoz a laudātes dñm  
deū p̄m suoz. Placuitq̄ vniuer  
se multitudinē ut celebraret etiā  
alios dies septē q̄d a fecerūt cū in  
genti gaudio. Ezechias autē rex  
iuda pbuerat multitudinē mille  
thuros a septē milia ouīū. Prin  
cipes vero dederant populo thau  
ros mille a oues decē milia. S̄cifi  
cata ergo est sacerdotū plurima  
multitudo a hilaritate pfusa oīs  
turb a iuda taz sacerdotū a leuita  
rū q̄ vniuerse frequētie q̄ venerat  
ex isrl̄ p̄selitoz q̄ de terra isrl̄ et  
habitantū in iuda. Factaq̄ est  
grādis celebritas i iherl̄m qualis  
a dieb⁹ salomōis filij dauid regis  
isrl̄ in ea vrbe nō fuerat. Surrex  
erūt autē sacerdotes atq̄ leuite bñ  
dicētes populo a exaudita ē vox  
eor⁹: puenitq̄ oracō in habitacu  
lū sandū celi.

**Ca. xxxi.**

**Q**uq̄ hec fuissent rite cele  
brata egressus est omis isrl̄  
q̄ inuent⁹ fuerat in vrbib⁹ iuda.  
a fregerūt simulachra succiderūt  
q̄ lucos. demoliti sūt excelsa a al  
taria destruxerūt. nō solū de vniuer

so iuda a beniamin s̄ a de ephraim  
q̄d a manasse donec penit⁹ euerter  
rent. Reuerſiq̄ sūt omes filij isrl̄ i  
possessiōes a ciuitates suas. Eze  
chias autē constituit turmas sacdo  
tales a leuiticas p̄ diuisiōes suas  
vnūquēq̄ in officō pprio. tam sa  
cerdotum vic⁹ q̄ leuitarū ad holo  
causta a pacifica ut ministraret  
a cōfiterent. canerētq̄ i portis ca  
stroū dñi. Pars autē regis erat  
ut de ppria ei⁹ substantia offerretur  
holocaustū mane sp̄ a vesp̄e. sab  
batisq̄ a kalēdis a sollēnitatib⁹  
ceteris sicut scriptū est i lege moy  
si. Precepit autē p̄plo h̄itantium  
iherl̄m ut darent ptes sacerdotibus  
a leuitis ut possent vacare legi do  
mini. **Q**d cū p̄cebuiss̄ in aurib⁹  
multitudinis: plurimas obtulere p̄  
micias filij isrl̄: frumenti vim et  
olei mellisq̄ a omīūz q̄ gignit hu  
m⁹ decimas obtulerūt. **S**z a filij isrl̄  
a iuda q̄ habitabāt in vrbib⁹ iu  
da obtulerūt decimas bouū a ouīū  
decimasq̄ sanctor⁹ q̄ vouerāt do  
mino dō suo: atq̄ vnūsa portātes  
fecerūt acervos plurimos. Mense  
tercō ceperūt acervorū iacere funi  
damēta a mense septimo opleue  
rūt eos. Cūq̄ ingressi fuisset eze  
chias a p̄ncipes ei⁹ viderūt acer  
uos a bñdixerūt dñm ac p̄plo isrl̄  
Interrogauitq̄ ezechias sacdo  
tes a leuitas cur ita iacerēt acervi  
R̄ndit illi azarias sacerdos p̄m⁹ de  
stirpe sadoch dicēs. Exq̄ ceperūt of  
ferri p̄mitie i domo dñi comedim⁹  
a saturati sum⁹ a emāserūt puritia:  
eo q̄ bñdixerūt dñs p̄plo suo. Reliq̄  
az̄ at ē copia ista quā cernis. p̄ce  
pit igr̄ ezechias ut p̄pararet horrea

in domo dñi



**Q**uam fecissent intulerunt tam p  
 micias q̄ decimas et q̄cuq; voue  
 rant fidelit. **F**uit autē p̄fectus eo  
 rū chonemias leuita et semei frat  
 ei⁹ secū⁹ post quē iehibel et aza  
 rias et naad et asahel et iherimoth  
 iozabatq; et elihel et iesmachias  
 et maath et banaias prepositi sū  
 mamib⁹ chonemias et semei fr̄is ei⁹  
 ex imperio ezechie regis et azarie  
 p̄tificis dom⁹ dñi ad quos om̄ia  
 p̄tinebāt. **C**hore vero fili⁹ iemna  
 leuites et iamitor orientalis porte p̄  
 posit⁹ eāt h̄is q̄ sponte offerebā  
 tur dño. p̄mittisq; et osecratis in  
 sactas cō et a sub cura ei⁹ eden et be  
 niamin et iehue et semeias et amaias  
 q; et sechemias in ciuitatib⁹ sacer  
 dotū ut fidelit distribuerēt fratri  
 b⁹ suis partes m̄iorib⁹ atq; maio  
 rib⁹ exceptis maib⁹ ab ānis trib⁹  
 et sup̄ eūctis q̄ ingrediebātur tē  
 plū dñi. **E**t quicq; p singulos di  
 es adducebāt in m̄isterio atq; ob  
 seruacōib⁹ iux̄ diuisiones suas sac  
 dotib⁹ p familias et leuitis a vicefi  
 mo āno et sup̄ per ordines et tur  
 mas suas. vniūsq; multitudi cā  
 vxoib⁹ q̄ liberis eo et vtriusq; sex  
 us fidelit sibi de h̄is q̄ sactificata fu  
 erāt p̄tebant. **S** et filioz aarō p  
 agros et suburbana vrbūz singu  
 laz dispositi erāt viti q̄ partes di  
 stribuerēt vniuerso sexui mascu  
 lino de sacdotib⁹ et leuitis. **F**ecitq;  
 ezechias vniuersa q̄ dixim⁹ in oī  
 iuda opatusq; ē bonū et rectū et ve  
 rū corā dño deo suo in vniūsa cul  
 tura m̄isterij dom⁹ dñi iux̄ legē  
 et ceremonias volēs req̄rere deum  
 suū in toto corde suo. **F**ecitq; et p  
 speratus est. **Ca. xxxij.**

**P**ost q̄ huiuscemōi veritatē  
 venit sennacherib rex assirio  
 et ingressus iudā obsedit cit  
 tes multas volēs eas capē. **Q**uā  
 vidiss; ezechias remisit. s. senna  
 cherib et totū belli impetū verti cō  
 tra iherusalē imito cū p̄ncipib⁹ cō  
 filio vtriusq; fortissimis ut obtura  
 rēt capita fontū q̄ erant ex vrbē  
 et hoc om̄iū decernēte sententia con  
 gregauit plurimā multitudinem  
 et obturauerūt cūctos fōtes et ri  
 uū q̄ fluebat in medio terre dicētes  
**N**e veniāt reges assiriorū et inuei  
 ant aquarū abūdantiaz. **E**difica  
 uitq; agens industrie om̄ē murū  
 q̄ fuerat dissipat⁹ et extruxit tur  
 res desup et forinsec⁹ alterū murū  
**I**nstaurauitq; mello in citate da  
 uid et fecit vniūsi generis armatu  
 rā et dīpeos. **C**ōstituitq; p̄ncipes  
 bellatoz in exercitu et cōuocauit  
 vniuersos in platea porte ciuita  
 tis ac locutus ē ad cor eoz dicēs  
**V**iriliter agite et confortamini nolite  
 timere nec paueatis regē assirio  
 rū id ē vniuersā multitudinē q̄ ē  
 cū eo. **M**ulto enī plures nobiscū  
 sunt q̄ cū illo. **C**ū illo enī est bra  
 chiū carneū nobiscū dñs de⁹ nū  
 q̄ auxiliator ē noster pugnatq; p  
 nobis. **C**ōfortat⁹ q; ē p̄pls huius  
 cemodi v̄bis ezechie regis iuda.  
**Q**ue postq; gesta sūt misit senna  
 cherib rex assirio et suos suos ihe  
 rusalē. ipse enī cū vniūso exercitu  
 obsidebat lachis ad ezechiaz re  
 gē iuda et ad oēs populū q̄ erat in  
 vrbe dicēs. **H**ec dicit sennacherib  
 rex assirio. **I**n q̄ h̄ntes fiduciaz  
 sedetis obsessi in iherlme. **N**um eze  
 chias decipit vos ut tēdat mortū



in fame et siti affirmas quod dominus deus  
vult literas vos de manu regis assiri  
operari. Nunquid non iste est ezechias qui  
destruxit excelsa illius et altaia et pro-  
cepit inde et iherusalem dicens coram altari  
vno adorabitis et in ipso oburetis  
incensum. An ignoratis quod ego feci  
et patres mei auditis terrarum populis. Nunc  
quod persuaserunt dominus gentium omnique ter-  
rarum literare regionem suam de manu  
mea. Quis est de universis dominis genti-  
um qui vastaverunt patres mei qui potu-  
erit evadere populum suum de manu mea  
ut possit etiam deus vult evadere vos de  
hac manu. Non vos ergo decipiat eze-  
chias nec vana persuasio deludat  
neque credatis ei. Si ei nullus potuit  
deus cunctam gentium atque regionum li-  
berare populum suum de manu mea et de  
manu patrum meorum: consequenter nec  
deus vult poterit evadere vos de hac ma-  
nu. Sed et alia multa locuti sunt servus  
eius coram domino deum et coram ezechiam  
servum eius. Et postquam scripsit plenas  
blasphemie in dominum deum israel et locu-  
tus est aduersum eum. Sic dominus gentium  
ceterarum non potuerunt liberare populum  
suum de manu mea sic et deus ezechie  
evadere non poterit populum suum de  
manu ista. Insuper et clamore mag-  
no lingua iudaica coram populo qui  
sedebat in muris iherusalem personabat  
ut terreret eos et caperet civitatem.  
**L**ocutusque est coram deum israel sic aduersum  
deos populorum terre opera manuum  
hominum. Oraverunt igitur ezechias  
rex et ysaïas filius amos propheta ad-  
uersum hanc blasphemiam ac vocife-  
rati sunt usque in celum. Et misit dominus  
angelum suum qui percussit omnem virum ro-  
bustum et bellatorem et principem exerci-  
tus regis assiriorum reuerfusque est cum

ignominia in terrarum suam. Cumque in-  
gressus esset domum dei sui: filii qui  
egressi fuerant de vtero eius interfe-  
cerunt eum gladio. **S**alvavitque dominus  
ezechiam et hitatores iherusalem de ma-  
nu senacherib regis assiriorum et de  
manu omnium et prestitit ei quietem per  
circuitum. Multi etiam deferrebant ho-  
stias et sacrificia domino in iherusalem et  
munera ezechie regi iuda. Qui ex-  
altatus est post hec coram auditis genti-  
bus. **I**n diebus illis egrotavit ezechi-  
as usque ad mortem et oravit dominum.  
Exaudivitque eum et dedit ei signum  
sed non iuxta beneficia que acceperat retri-  
buit quod elevarum est cor eius. **E**t facta est  
contra eum ira et contra iudam et iherusalem.  
**H**umiliatusque est postea eo quod exal-  
tatum fuisset cor eius: ipse quoque hitato-  
res iherusalem et idcirco non venit super  
eos ira domini diebus ezechie. **F**uit autem  
ezechias dives et inditus valde et  
thesauros sibi plurimos congrega-  
vit argenti et auri et lapidis preciosi  
aromatum et armorum universi gene-  
ris et vasorum magni precii: apothecae  
quoque frumenti vimae olei et prese-  
pia omnium iumentorum caulisque per  
corib9 et urbes sex edificavit. **H**a-  
bebat quippe greges ovium et arm-  
torum innumerabiles eo quod dedisset  
ei dominus substantiam multam nimis. **S**p-  
se est ezechias qui obturavit superiorem  
fontem aquarum syon et auertit eas sub-  
ter ad occidentem urbis david. **I**n  
omnibus operibus suis fecit prosperare que  
voluit. Attamen in legato et principum  
babilonis qui missi fuerant ad eum ut  
interrogaret de porteto quod accide-  
rat super terram dereliquit eum domi-  
nus ut temptaretur et nota fierent  
omnia que erant in corde eius.



Reliq̃ autē sermonū ezechie et mi  
sericordiarū ei⁹ scripta sūt i visioe  
ysaie. filij amos pph̃e et i libro re  
gum iuda et isrl̃. Dormiuitq; eze  
chias cū p̃rib⁹ suis et sepelierūt eū  
sup̃ sepulcra filiorū dauid. Et ce  
lebrauit ei⁹ exeq̃as vniuersus iu  
da et oēs hitatores iherusalē reg̃  
uitq; manasses fili⁹ eius p eo.

**D** Vodecā ānoꝝ **Ca. xxxij.**  
erat manasses cū regnaē ce  
piss⁹ et qñq̃ gitaqñq; ānis reg̃uit  
in iherl̃m. Fecit at̃ malū corā dñō  
iuxta abhōmācōes gētiū q̃s sub  
uertit dñs corā filiis isrl̃ et cōuer  
sus iustaurauit excelsa q̃ demoli  
t⁹ fuerāt ezechias p̃r ei⁹ cōstruxit  
q; aras baalim fecit lucos et ad  
orauit ōnē militiam celi et cōluit  
eā. Edificauitq; altaria i domo do  
mini de q̃ dixēāt dñs i iherl̃m erit  
nomē meū in eternū. Edificauit  
at̃ ea cūcto exercitui celi. i duob⁹  
atriis dom⁹ dñi trāsireq; fecit fili  
os suos p ignē in valle tenthenō  
Obsuabat sōmnia sectabat augu  
ria maleficis artibus insuebat.  
Vēbat secū magos et incātatoēs  
multaq; mala opatus ē corā do  
mino ut irritaret eū. Sculptileq; q;  
et ṽlatile signū posuit in domo do  
mini de q̃ locut⁹ ē dñs ad dauid  
et ad salomonē filiū ei⁹ dicēs. In  
domo hac qm̃ iherl̃m quā elegi de  
cunctis tribub⁹ isrl̃ ponā nomē  
meū in sepiternū et mouere nō fa  
ciam pedē isrl̃ de terra quā trādidī  
p̃rib⁹ eoz ita dūtaxat si custodi  
erint facere q̃ p̃cepi eis cūctamq;  
legē et cerimonias atq; iudicia q̃  
mādaui p manū moyfi. Igitur  
manasses seduxit iudā et hitato

CCXX  
res iherusalē ut facerēt malū sup  
ōnes gentes q̃s sbuerterat dñs  
a facie filiorū isrl̃. Locut⁹ q; ē do  
min⁹ ad eū et ad populū illi⁹ et ac  
tēdere noluerūt. Idcirco sup̃indu  
xit eis p̃ncipes exercit⁹ regis assiri  
orū ceperūtq; manassen et vinctū  
cathemis atq; cōpedib⁹ duxerūt  
i babilonē. Qui postq; cōagusta  
t⁹ ē orauit dñm deū suū et egit pe  
nitētiā valde corā deo p̃m su  
oz. Dep̃catusq; ē eum et obsecuit  
intēte et exaudiuit orōem ei⁹ redu  
xitq; eū iherusalē i regnū suū et  
cognouit manasses q; dñs ip̃e es  
set de⁹. Et⁹ hec edificauit murē ex  
tē ciuitatē dauid ad occidentem  
gyon in cōualle ab introitu por  
te pisciū p circuitū vsq; ad ofel et  
exaltauit illū vehementē. Cōstitu  
itq; p̃ncipes exercit⁹ i cunctis ciui  
tatib⁹ iuda munitis et abstulit de  
os alienos et simulacra de domo  
dñi arasq; quas fecerāt i mōte do  
m⁹ dñi et i iherusalē et piccit ōmnia  
extēvile. Porro iustaurauit altaē  
dñi et imolauit sup̃ illd ṽctimas  
et pacifica et laudē p̃cepitq; iude  
ut seruiret dñō deo isrl̃. Attam̃ ad  
huc populus imolabat i excelsis  
dñō deo suo. Reliq̃ autē gestorū  
manasse et obsecracō ei⁹ ad deū  
suū verba quoq; vidētū q̃ loque  
bātur ad eū in noīne dñi dei isrl̃  
cōtinent i sermōib⁹ regū isrl̃. Ora  
tioq; ei⁹ et exaudiō et cuncta pec  
cata atq; cōtēptus loca etiā i q̃bz  
edificauit excelsa et fecit lucos et  
statuas aūq; agerz penitētiā scrip  
ta sūt i sermōib⁹ ozai. Dormiuit  
ergo manasses cū patrib⁹ suis et  
sepelierūt eū i domo sua reg̃uitq;



pro eo filius eius amon. **V**igintiduo  
anno erat cum regnare cepisset  
et duobus annis regnavit in iherusalem.  
**F**ecitque malum in conspectu domini sicut fecerat  
manasses pater eius et cunctis ydolis  
quos manasses fuerat fabricatus  
imolavit atque servavit et non est re  
veritus faciem domini sicut reveritus est  
manasses pater eius et multo maio  
ra deliquit. Cumque conjurassent ad  
versus eum servi sui interfecerunt eum  
in domo sua prope reliquum populi mul  
titudine ceteris hiis quos amon percussisset  
constituit regem iosias filium eius pro eo.

**O**cto annorum erat **Ca. xxviii.**  
iosias cum regere cepisset et triginta  
et uno anno regnavit in iherusalem. Fe  
citque quod erat rectum in conspectu domini et ambulavit  
in viis david patris sui non de  
clinavit neque ad dexteram neque ad  
sinistram. Octavo autem anno regni sui  
cum adhuc esset puer cepit querere deum  
patris sui david et duodecimo anno pro  
pter quod cepit mundavit iudam et iherusalem  
ab excelsis et lucis simulachrisque et  
sculptilibus. Destrueruntque coram eo  
aras baali et simulachrum quod supposita  
fuerat demoliti sunt. Lucos etiam et  
sculptilia succidit atque comminuit et  
super tumulos eorum quos eis imolaverat  
construerat fragmenta dispersit. Omnia pro  
pterea sacerdotum obussit in altaribus  
ydolorum mundavitque iudam et iherusalem.  
**S**ed et in urbibus manasse et ephraim  
et symeon usque neptali cuncta subver  
tit. Cumque altaia dissipasset et lucos  
et sculptilia contrivisset in frusta. cum  
itaque delubra demolitus esset de vni  
versa terra israel reversus est iherusalem.  
**I**gitur anno octavo decimo regni sui  
mundata iam terra et templo domini misit  
saphan filium eselie et maasiam principem

pro civitatis et ioha filium ioachaz  
et commentarios ut instaurarent domum  
domini dei sui. Qui venerunt ad hel  
chiam sacerdotem magnum acceptaque  
ab eo pecunia quae illata fuerat in do  
mum domini et quam congregaverant levi  
te et iamentores de manasse et ephraim  
et vniuersis reliquiis israel ab  
omnibus iuda et beniamin et hitatori  
bus iherusalem tradiderunt in manibus  
eorum quos praeparat operarius in domo domini  
ut instaurarent templum et infirmam quae  
quae saltarent. At illi dederunt eam arti  
ficibus et cementariis ut emerent la  
pides de lapidicinis et ligna ad  
commissuras edificium et ad coniungendum  
domorum quos destruxerant reges iuda.  
**Q**ui fideliter cuncta faciebant. Erant autem  
propositi operarii iadab et abdias  
de filiis meari. zacharias et mosol  
la de filiis caath quos virgebant opus  
omnes leuite scientes organum canere.  
**S**uper eos vero quos ad diuersos usus  
onera portabant erant scribae et magistri  
de leuitis iamitores. Cumque efferret  
pecuniam quae illata fuerat in templum  
domini: reperit helchias sacerdos librum  
legis domini per manum moysi et ait ad  
saphan scribam. Librum legis inveni  
in domo domini. Et tradidit ei. At ille  
ait iulit voluminem ad regem et nuntiavit  
ei dicens. Omnia quae dedisti in manu seruo  
rum tuorum ecce complentur. Argentum quod  
reptum est in domo domini conflauerunt datus  
que est peritis artificibus diuersa opera fab  
ricantium. propterea tradidit michi helchias sac  
erdos hunc librum. Quae cum regem perit  
tasset audissetque ille verba legis scidit  
vestimenta sua et procepit helchie et ai  
cha filio saphan et abdon filio mi  
cha saphan quoque scribae et asaie  
seruo regis dicens. Ite et orate



dñm p me a p reliquijs isrl et in  
da sup vniuersi smōib⁹ libri isti  
us q̄ reptus est. Magn⁹ em̄ furor  
dñi stillauit sup nos eo q̄ nō cu  
stodierint p̄ces nostri verba dñi  
ut facerēt oīa q̄ scripta sūt in isto  
volumine. Abijt ergo helchias et  
hij q̄ simul a rege missi fuerāt ad  
oldan ppheten vxorē sellū filij the  
cuath filij aras custodis vestiū  
q̄ hītabat in iherl̄m in secūda et  
locuti sūt ei verba q̄ sup̄ narraui  
m⁹. At illa r̄dit eis. **H**ec dicit dō  
min⁹ dē isrl. **D**icite viro q̄ misit  
vos ad me. **H**ec dīc dñs Ecce ego  
inducā mala super locū istū et su  
p hītatoēs ei⁹ cūdaq; maledicta  
que scripta sūt in libro hoc quē le  
gert corā rege iuda. q̄ derelique  
rūt me a sacrificauerūt dñs alie  
nis ut me ad iracūdiā puocarēt  
in cūctis opib⁹ manuū suar. **I**d  
circo stillabit furor me⁹ sup locū  
istū a nō exstinguet. **A**d regē autē  
iuda q̄ misit vos p dñō dēp̄cādo  
sic loq̄mini. **H**ec dicit dñs dē isrl.  
**Q**uā audisti verba voluminis atq;  
emollitū ē cor tuū a hūiliatus es  
in cōsp̄ci dñi sup hīs q̄ dicta sūt  
cōi locū hūc a hītatores iherl̄m.  
reuerit⁹ q̄ faciē meā scidisti vesti  
menta tua a fleuisti corā me ego  
q̄ exaudiui te dicit dñs. **N**am ei  
colligā te ad patres tuos et infe  
reris in sepulcr⁹ tuū i pace nec vi  
debūt oculi tui malū qd ego idu  
dur⁹ sū sup locū istū a sup hītato  
res ei⁹. **R**etulerūt itaq; regi cūda  
q̄ dixerat. **A**t ille cōuocatis vni⁹  
sis maiorib⁹ natu iuda a iherl̄m  
ascēdit in domū dñi vnaq; ōnes  
viri iuda a hītatoēs iherl̄m facer

CCXX  
dotes a leuite a cūda⁹ p̄ls a mini  
morib⁹ ad maximū. **Q**uib⁹ audi  
entib⁹ in domo dñi legit rex ōnia  
verba voluminis a stās in tribu  
nali suo percussit fed⁹ corā dñō ut  
ābularet post eū a custodiret pre  
cepta a testimonia a iustificatio  
nes ei⁹ in toto corde suo a i tota ai  
ma sua: faceretq; q̄ scripta sūt i vo  
lumine illo qd legerat. **A**dināuit  
q̄ sup hoc ōnes q̄ repti fuerant i  
iherl̄m a beniamin et fecerūt hīta  
tores iherl̄m iux̄ padū dñi dei pa  
trū suor. **A**bstulit ergo iosias cū  
ctas abhōmationes de vni⁹sis re  
giomb⁹ filior isrl: a fecit ōnes q̄  
residui erāt in isrl seruire dñō dō  
suo. **C**unctis dieb⁹ ei⁹ nō recessē  
rūt a dñō dō p̄m suor. **Ca. xxxv.**

**H**ecit at iosias in iherl̄m pha  
se dñō qd imolatu ē q̄tade  
cima die mensis p̄mi. **E**t cōstituit  
sacerdotes in officijs suis hortat⁹  
q̄ est eos ut ministrarēt i domo dō  
mini. **L**euitis quoq; ad quor⁹ eru  
dicōem oīs isrl sādificabat dñō  
locutus ē. **P**onite archā in sādū  
ario tēpli qd edificauit salomon  
fili⁹ dauid rex isrl. **N**e q̄ ei eam  
vl̄tē portabitis. **N**ūc ergo ministē  
te dñō deo v̄ro a populo ei⁹ isrl a  
p̄pate vos per domos a cognacō  
nes v̄ras in diuisionib⁹ singulor⁹  
sic p̄cepit dauid rex isrl a descrip  
sit salomō fili⁹ ei⁹ a ministrare in  
sāduario p familias turmasq; le  
uiticas a sādificati imolate phase.  
**F**res etiā v̄ros ut possint iuxta  
v̄ba q̄ locut⁹ ē dñs i manu moy  
si facere p̄pate. **D**edit p̄tēa iosias  
ōmī populo q̄ ibi fuerat inuēt⁹ i  
sollemnitate phase agnos a beas



de egib⁹ ⁊ reliq̃ pecoris triginta mi-  
lia. bou⁹ q̃ tria milia. **H**ec de regis  
vniūsa sba. **D**uces q̃ ei⁹ spōte qd  
vuerāt obtulerūt tā p̃p̃lo q̃ sacdo-  
tib⁹ ⁊ leuitis. **P**orro helchias ⁊ za-  
charias ⁊ itehihel p̃ncipes dom⁹  
dñi dederūt sacdotib⁹ ad faciēdum  
phase pecora cōmixtū duo milia  
sexta ⁊ boues trecentos. **C**honemias  
at ⁊ semeias ec̃ et nathanael  
frēs ei⁹. necnō asabias ⁊ iahihel  
⁊ iozabad p̃ncipes leuitarū dederūt  
ceteris leuitis ad celebrādū pha-  
se q̃nq̃ milia pecora ⁊ boues q̃ngē-  
tos. **P**repatūq̃ ē mīsteriū ⁊ stete-  
rūt sacdotes in officio suo: leuite q̃  
in turmis iux̃ regis ipiū et imola-  
tū ē phase. **A**sp̃serūtq̃ sacerdotes  
manu sua sāguinē ⁊ leuite detra-  
erūt pelles holocaustorū ⁊ sepaue-  
rūt ea. ut daret̃ p̃ domos ⁊ famili-  
as singlorū ⁊ offerrent̃ dño sicut  
scriptū ē in libro moyfi. **D**e bub⁹  
q̃ fecerūt similiē. **E**t assauerūt phase  
sup̃ ignē iux̃ qd̃ in lege scriptū ē.  
**P**acificas vero hostias corerūt in  
leletis ⁊ cacabis ⁊ ollā festinato  
distribuerūt vniūse plebi. sibi at ⁊  
sacdotib⁹ postea paueūt. **N**āi ob-  
lacōe holocaustorū ⁊ adipū vsq̃  
ad noctē sacdotes fuerūt occupa-  
ti. vñ leuite ⁊ sibi ⁊ sacdotib⁹ filij  
aaron paueūt nouissimis. **P**or-  
ro cātōres filij asaph stabāt i or-  
dine suo iux̃ta p̃ceptum dauid ⁊  
asaph ⁊ emāa ⁊ dithū ⁊ p̃pha ⁊ re-  
gis. **I**amitōes vero p̃ portas singu-  
las obsuabāt ita ut ne pūdo q̃  
dē discederēt a ministerio. q̃ obtrē  
⁊ frēs eorū leuite paueūt eis cibos.  
**O**is igit̃ cultura dñi rite cōpleta ē  
in die illa ut facerēt phase ⁊ offer-

rēt holocausta sup̃ altare dñi iux̃  
p̃ceptū regis iosie. **F**ecerūtq̃ filij  
isrl̃ q̃ repta fuerāt ibi phase i tpe  
illo ⁊ sollemnitatez azimorū septem  
dieb⁹. **N**ō fuit phase simile huic  
i isrl̃ a dieb⁹ samuel p̃ph̃e. s̃ nec  
quisq̃ de cūdis regibus isrl̃ fecit  
phase sicut iosias sacdotib⁹ ⁊ le-  
uitis ⁊ om̃i iude isrl̃ q̃ reptis fu-  
erat ⁊ habitātib⁹ in iherl̃m. **O**cta-  
uodecimo āno regni iosie h⁹ pha-  
se celebratū est. **P**ostq̃ instaura-  
uerat iosias tēptū: ascēdit nech-  
ao rex egipti ad pugnādū in car-  
chamis iux̃ eufratē ⁊ p̃cessit i oc-  
cusū eius iosias. **A**t ille missis ad  
eū nūcijs ait. **Q**uid m̃ ⁊ tibi rex iu-  
da. **N**ō aduersū te hodie venio.  
s̃ cōtra aliā pugno domū ad quā  
me d⁹ festinato ire p̃cepit. **D**esi-  
ne adūsū deū facē q̃ meū ē ne inf-  
ficiat te. **N**ohuit iosias reūti s̃ p̃pa-  
uit cōñ eū bellū nec acq̃euit s̃ mōi-  
b⁹ nechao ex ore dēre ⁊ p̃rexit ut  
dimicar̃ in cāpo mageddo. **I**biq̃  
vulneāt⁹ a sagittarijs dixit pue-  
ris suis. **E**ducite me de p̃lio q̃ op̃i-  
do vulnerat⁹ sū. **Q**ui tūstulerūt eū  
de curru in alterū currū q̃ se q̃ba-  
t eū more regio ⁊ asportauerūt eū i  
iherl̃m. **M**ortuusq̃ ē ⁊ sepult⁹ in  
mausoleo p̃m suorū vniūsus iu-  
da ⁊ iherl̃m luxerūt eū: iheremias  
maxime cui⁹ dñes cātōres at ⁊ cā-  
tatrices vsq̃ in p̃ntē diē lamenta-  
tōes sup̃ iosiam replicāt ⁊ q̃si lex  
obtinuit in isrl̃. **E**cce scriptū fere  
in lamēta cōib⁹. **R**eliq̃ at s̃ monū  
iosie ⁊ m̃ seicordiaz ei⁹ q̃ lege p̃-  
cepta sūt dñi opa q̃ illi⁹ p̃uāa no-  
uissimā scripta sūt i libro egū iuda  
⁊ israhel.

**C**a. xxxvi.



**O**lit ergo popul⁹ terre ioa  
chā filiū ioſie a cōſtituit re  
gē p p̄re ſuo in iherl̄m. **V**iginti tri  
um ānoꝝ eāt ioachā cum regre  
cepisset a trib⁹ menſib⁹ reguit in  
iherl̄m. **A**movit aut̄ eū rex egipti  
cū venisset in iherl̄m a dēnauit ter  
ram centū talētis argēti a talento  
auri. **C**onſtituitq; p eo regē elia  
chim frēm ei⁹ ſup iudā a iherl̄m a  
vertit nomē ei⁹ ioakim. **I**pfū v̄eo  
ioachā tulit ſecum a adduxit in  
egiptuꝝ. **V**iginti q̄q; ānoꝝ erat  
ioakim cū regnare cepisset a vnde  
cim ānis regnavit i iherl̄m fecitq;  
malū corā dño deo ſuo. **C**on hūc  
aſcēdit nabuchodonosoꝝ rex cal  
deoz a vinctū catenis duxit i ba  
bilonē ad quā a vasa dñi trāstu  
lit a poſuit ea in tēplo ſuo. **R**eliq;  
autē verboꝝ ioakim a abhōiā  
nē ei⁹ q̄s opatus ē. a q̄ inuenta  
fūt in eo cōtinētur in libro regum  
iudā iſrl̄. **R**egnauit autē ioaki  
m filius ei⁹ p eo. **O**cto ānoꝝ erat io  
akim cū regnare cepisset a tribus  
menſib⁹ ac decem dieb⁹ reguit in  
iherl̄m fecitq; malū in cōſpectū do  
mini. **C**ūq; ann⁹ circūl⁹ volueret  
miſit nabuchodonosoꝝ rex nunci  
os q̄ a adduxerūt eū i babiloneꝝ  
aſportatis ſimul p̄cōſſimis va  
ſis dom⁹ dñi. **R**egē vero cōſtituit  
ſedechiā patrū ei⁹ ſup iudā a  
iherl̄m. **V**iginti a vni⁹ anni erat  
ſedechias cū regre cepisset a vn  
decim annis regnavit i iherl̄m ſe  
citq; malū in oculis dñi dei ſui nec  
erubuit faciē iherēie p̄p̄he joq̄n  
tis ad ſe ex ore dñi. **R**egē q̄q; na  
buchodonosoꝝ receſſit q̄ adiura  
uerat eū p dñū a induauit cernicē

ſuaꝝ a cor ut nō reuertet̄ ad do  
minū dñū iſrl̄. **S**ed a vniuerſi p̄n  
cipes ſacerdotū a populus p̄uari  
cati fūt inq̄ iux vniūſas abhōiā  
cōes gentiū a polluerūt domū do  
mini quā ſcificauerat ſibi i iheru  
ſalē. **M**ittebat autē dñs de⁹ p̄m  
ſuoꝝ ad illos p manum nūcioꝝ  
ſuoꝝ de nocte a ſurgēs a quotidie  
cōmonēs eo q̄ parceret p̄p̄lo et  
hītaulo ſuo. **A**t illi ſb̄ſanabant  
nūcios dei a paruipēdebāt ſmōes  
ei⁹ illudebantq; p̄p̄t̄is : donec  
aſcēderet furor dñi in populū ei⁹  
a eſſet nulla cura cō. **A**dduxit em̄  
ſup eos regē chaldeoz a interfecit  
iuuenes corū gladio i domo ſan  
ctuarij. **N**ō eſt miſer⁹ adoleſcētis  
a virginis a ſemis nec decrepiti q̄  
dem̄ſ ōnes tradidit i manibus  
ei⁹ vniuerſaq; vasa dom⁹ dñi taz  
maiora q̄ minora a theſauros tem  
pli a regis a p̄ncipum t̄ſtulit in  
babilonem. **I**ncendēt hoſtes do  
mū dei deſtruxerūtq; murū iherl̄m  
vniūſas turres cōbuſſerūt a q̄c  
q̄d p̄cioſū fuerat demoliti fūt. **S**i  
quis euaserat gladiū duā⁹ i ba  
bilonē fūit regis filij ei⁹ donec  
imperaret rex p̄ſarū a cōpleretur  
ſmo dñi ex ore iherēie a celebrē  
ret ſra ſabbata ſua. **C**ūdis enim  
dieb⁹ deſolacōis egit ſabbatū vſ  
q; dū cōplerent̄ ſeptuaginta āni  
Anno at̄ p̄mo cyri regis p̄ſarū  
ad explendū ſermonē dñi queꝝ  
locutus fuerat p os iherēie. ſuſ  
citauit dñs ſpm̄ cyri regis p̄ſa  
rū q̄ iuſſit p̄dicari i vniuerſo reg  
no ſuo etiā per ſcripturā dicens.  
**N**ec dicit cyꝝ rex p̄ſarū. **V**ia reg  
na terre dedit m̄ dñs de⁹ celi a ipe



4430  
pcepit m̄ ut edificaret ei domū in  
ihrlm q̄ est in iudea. Quis ex vob  
est in om̄iplo ei? Sit dñs de⁹ su  
us cū eo ⁊ ascēdat.

**Explicit lib palipomeno scds.**

**Oratio manasses regis iuda cū  
captus teneret in babilone.**

**D**omine de⁹ omnipotēs pa  
trū nostrorū abrahāz  
ysaac ⁊ iacob ⁊ semini  
eoz iusto. q̄ fecisti celū  
⁊ terram cū om̄i ornatu eoz. q̄ fig  
nasti mare verbo pcepti tui. q̄ con  
duxisti abissum ⁊ signasti terribi  
li ⁊ laudabili nomi tuo. quē om  
nes pauent ⁊ tremūt a vultu vir  
tutis tue; et insustentabilis ira su  
p pccōres om̄inacōis tue; immen  
sa vero ⁊ inuestigabil m̄ia pmis  
siōis tue; qm̄ tu es dñs altissim⁹  
sup oēm terrā lōganimis ⁊ multū  
misericors ⁊ penitēs sup maliciā  
hoim. Tu autē dñe fm bonitatē tu  
am pmisisti pm̄ia; remissiōis pec  
catoz ⁊ tu de⁹ iustoz nō posuisti  
penitētiā iustis. abrahā ysaac ⁊  
iacob. hñs q̄ tibi nō peccauerūt;  
qm̄ peccavi sup numez arene ma  
ris. mltiplicate sūt iniquitates mee  
incuruatus sū multo vinculo ferri  
⁊ nō est respiratio m̄. q̄ excitavi  
iracūdiā tuā ⁊ malū corā te feci  
statuens abhomiācōnes ⁊ multi  
pl̄s offensiones. Et nūc flecto  
genua cordis mei precās ad te bo  
natē dñi. Peccavi dñe peccavi ⁊ iniqui  
tatē meā agnosco. Peto rogās te  
dñe remitte m̄ remitte m̄. ne sim  
pelas me cū iniquitatib⁹ meis. neq  
in pñū reserues mala m̄. q̄ indig

nū saluab me fm magnā miam  
tuā ⁊ laudabo te sēp om̄ib⁹ dieb⁹  
vite mee; qm̄ te laudat om̄is vir  
tus celoz ⁊ tibi est gloria in secu  
la seculorū. Amen.

**Explicit oratio manasses regis  
iuda. Incipit pfatio bñ iheo  
nimi p̄biteri in libz esdre.**

**U**t difficil⁹ sit facē  
qd positis an nega  
te necdū statui. Nā  
vob aliquid impa  
tib⁹ anuere sētētie ē  
⁊ magnitudo oneris ipositi ita cer  
uices pmit ut āte sibi fasce ruendū  
sit q̄ leuandū. Accedūt ad hoc i  
midoū studia q̄ oē qd scribim⁹  
reprehēdū putāt. Et interdū cō  
tē se scia repugnāte publice la  
cerāt q̄ occulte legūt int̄itum ut  
damare opellar ⁊ dicē. Domine li  
tera aīaz meā a labijs im̄qs ⁊ a  
lingua dolosa. Tercio⁹ ānus ē q̄  
semp scribitis atq; rescribitis ut  
esdre libeū ⁊ hester vob de hebreo  
trāsferā quasi nō habeatis greca  
⁊ latina volumina aut q̄cqd illud  
est qd a vobis vertit statim ab  
om̄ibus cōspuēdū sit. Frustra at  
ut ait quidāz miti neg aliquid fati  
gando nisi odiū querere extreme  
dementie est. Itaq; obsecro vos  
mi dom̄ion ⁊ rogatione karissi  
mi ut p̄uata ledōne cōtenti libros  
nō effeātis in publicū. nec fastidi  
osis citos ingratissimisq; eoz  
supciliū q̄ indicare tm̄ de alijs et  
ipsi facē nihil nouerūt. Si q̄ autē  
fratē sūt quib⁹ nra nō displicet  
hñs tribuatis exēplar amonētes